

ДЕЛЕГАТИТЕ НА СЕДМИЯ РЕДОВЕН ОТЧЕТНО-ИЗБОРЕН КОНГРЕС НА БАПЗГ ИЗБРАХА НОВО РЪКОВОДСТВО НА АСОЦИАЦИЯТА

- ⇒ **НОВИНИ**
- ⇒ **ПОЗИЦИЯ**
- ⇒ **МЕДИИТЕ ЗА НАС**
- ⇒ **МЛАДА СМЯНА**
- ⇒ **НОВОСТИ В ПРАКТИКАТА**
- ⇒ **ДОБРИ ДЕЛА**
- ⇒ **ПРЕДСТОЯЩИ СЪБИТИЯ**
- ⇒ **ПОЛЕЗНО**

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

**ПРОВЕДЕ СЕ СЕМИНАР НА ТЕМА "ИЗПОЛЗВАНЕ НА
НАУЧНИ ДАННИ ПРИ ИЗРАБОТВАНЕТО НА РЪКОВОДСТВА
ЗА АКУШЕРСКИ ДЕЙНОСТИ"**

**80 ПРОФЕСИОНАЛИСТИ ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ ОТ ВАРНА
И ДОБРИЧ ВЗЕХА УЧАСТИЕ В ОБУЧЕНИЕ НА ТЕМА
„ГЛАУКОМАТА НА ФОКУС“**

**В СЛИВЕН СЕ ПРОВЕДЕ КУРС, ПОСВЕТЕН НА
ЗАБОЛЯВАНИЯ НА ЩИТОВИДНАТА ЖЛЕЗА**

Здравни грижи®

СЪДЪРЖАНИЕ:

АКТУАЛНО

Милка Василева,

Председател на УС на БАПЗГ до 22.03.2025 г.:

ОСТАВАМЕ С НАДЕЖДАТА НОВОТО РЪКОВОДСТВО ДА ОБЕДИНИ
СЪСЛОВИЕТО И ДА БЪДАТ НАПРАВЕНИ НЕОБХОДИМИТЕ СЪПКИ
ЗА ПРИВЛИЧАНЕ НА МЛАДИ ХОРА КЪМ НАШИТЕ БЛАГОРОДНИ
ПРОФЕСИИ

5

КОНГРЕС

ДЕЛЕГАТИТЕ НА СЕДМИЯ РЕДОВЕН ОТЧЕТНО-ИЗБОРЕН КОНГРЕС
НА БАПЗГ ИЗБРАХА НОВО РЪКОВОДСТВО НА АСОЦИАЦИЯТА

6 - 26

ПОЗДРАВИТЕЛНИ АДРЕСИ

ПОЗДРАВЛЕНИЯ КЪМ НОВОТО РЪКОВОДСТВО НА БАПЗГ
ОТ БЛС, БСЛАФ И БПАФ

27 - 28

ПОЧИТ

БАПЗГ ПОДНЕСЕ ВЕНЕЦ ПРЕД ДОКТОРСКИЯ ПАМЕТНИК В СОФИЯ

29

ПОЗИЦИЯ

БАПЗГ ИЗПРАТИ ПОЗИЦИЯ ДО НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ ОТНОСНО
ЖЕЛАНИЕТО НА ДЕПУТАТКАТА ЛАРИСА САВОВА ДА КЪРМИ
БЕБЕТО СИ ПО ВРЕМЕ НА РАБОТА

30

СЪДЪРЖАНИЕ:

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ ПРОВЕДЕ СЕ СЕМИНАР НА ТЕМА “ИЗПОЛЗВАНЕ НА НАУЧНИ ДАННИ ПРИ ИЗРАБОТВАНЕТО НА РЪКОВОДСТВА ЗА АКУШЕРСКИ ДЕЙНОСТИ“ 80 ПРОФЕСИОНАЛИСТИ ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ ОТ ВАРНА И ДОБРИЧ ВЗЕХА УЧАСТИЕ В ОБУЧЕНИЕ НА ТЕМА „ГЛАУКОМАТА НА ФОКУС“ В СЛИВЕН СЕ ПРОВЕДЕ КУРС, ПОСВЕТЕН НА ЗАБОЛЯВАНИЯ НА ЩИТОВИДНАТА ЖЛЕЗА	31 - 38
СКРИНИНГ ВЪВ ВАРНА СЕ ПРОВЕДЕ СКРИНИНГ ЗА РАННО ОТКРИВАНЕ И ДИАГНОСТИЦИРАНЕ НА ГЛАУКОМА ЗА МЕДИЦИНСКИ СЕСТРИ	39 - 40
МЕДИИТЕ ЗА НАС РЕПОРТАЖ ПО БНТ, ПОСВЕТЕН НА КАДРОВИЯ ДЕФИЦИТ ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТТА НА БАЗОВОТО ОБУЧЕНИЕ	41 - 44
МЛАДА СМЯНА НОВИНИ ОТ МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ „ПРОФ. Д-Р ПАРАСКЕВ СТОЯНОВ“ - ВАРНА, ФИЛИАЛ ВЕЛИКО ТЪРНОВО КЪМ МУ - ВАРНА, ТРАКИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ - СТАРА ЗАГОРА И МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ПЛОВДИВ	45 - 48
ПРЕДСТОЯЩИ СЪБИТИЯ И КУРСОВЕ VI КОНГРЕС НА БАЛОДТ, XIX НАЦИОНАЛЕН ФОРУМ ЗА СПЕЦИАЛИСТИ ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ - ШУМЕН, ЮБИЛЕЙНА КОНФЕРЕНЦИЯ И ДНИ НА МЕДИЦИНСКАТА НАУКА В МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ПЛОВДИВ, ОБУЧЕНИЯ ПРЕЗ МАЙ И ЮНИ	49 - 52
НОВОСТИ В МЕДИЦИНСКАТА ПРАКТИКА НОВИНИ ОТ МБАЛ - СЛИВЕН, ОБЩИНА МАРИЦА, МОБАЛ „Д-Р СТ. ЧЕРКЕЗОВ“ - ВЕЛИКО ТЪРНОВО, УМБАЛ „СВ. ГЕОРГИ“ - ПЛОВДИВ	53 - 55

СЪДЪРЖАНИЕ:

ПОЛЕЗНО

НАД 2 200 СИГНАЛА СА ПОСТЪПИЛИ НА МОБИЛНОТО ПРИЛОЖЕНИЕ „НАМЕРИ СВОЕТО ЛЕКАРСТВО“

ЕЛЕКТРОННАТА СИСТЕМА ЗА СЛУЧАЙНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ В ТЕЛК ПЕСТИ ВРЕМЕ

56 - 57

ДОБРИ ДЕЛА

„БЪЛГАРСКАТА КОЛЕДА“

КРЪВОДАРЯВАНЕ

ДАРЕНИЯ

58 - 61

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

ПСИХИАТРИ И МЕДИЦИНСКИ СЕСТРИ ОТ ДЪРЖАВНИТЕ ПСИХИАТРИЧНИ БОЛНИЦИ ПРОТЕСТИРАХА ПРЕД СГРАДАТА НА МИНИСТЕРСТВОТО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

ЗАКОНОПРОЕКТ СИНХРОНИЗИРА НАШЕТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО С РЕГЛАМЕНТИТЕ НА ЕС ЗА МЕДИЦИНСКИТЕ ИЗДЕЛИЯ

И ДРУГИ НОВИНИ

62 - 75

НОВИНИ ОТ ЕС

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ ПРЕДСТАВИ ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕГЛАМЕНТ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА НАЛИЧНОСТТА НА КРИТИЧНО ВАЖНИ ЛЕКАРСТВА В ЕС

Д-р Ханс Клуге, регионален директор на СЗО за Европа:

МОРБИЛИ СЕ ЗАВРЪЩА И ТОВА Е СИГНАЛ, ЧЕ ТРЯБВА ДА СЕ СЪБУДИМ

И ДРУГИ НОВИНИ

76 - 78

НОВИНИ ОТ СВЕТА

ЕПИДЕМИЯТА ОТ ЗАТЛЪСТЯВАНЕ СЕ УВЕЛИЧАВА

Според изследване на американски учени:

МИКРОПЛАСТМАСАТА ПОМАГА НА БАКТЕРИИТЕ ДА СТАНАТ РЕЗИСТЕНТНИ КЪМ АНТИБИОТИЦИ

И ДРУГИ НОВИНИ

79 - 83

АКТУАЛНО

Милка Василева,

Председател на УС на БАПЗГ до 22.03.2025 г.:

**ОСТАВАМЕ С НАДЕЖДАТА НОВОТО РЪКОВОДСТВО ДА ОБЕДИНИ СЪСЛОВИЕТО
И ДА БЪДАТ НАПРАВЕНИ НЕОБХОДИМИТЕ СЪПКИ
ЗА ЗАПАЗВАНЕ НА КАДРИТЕ В НАПРАВЛЕНИЕ „ЗДРАВНИ ГРИЖИ“
И ПРИВЛИЧАНЕ НА МЛАДИ ХОРА КЪМ НАШИТЕ БЛАГОРОДНИ ПРОФЕСИИ**

Здравейте скъпи приятели,

С настъпването на пролетта, на 22 март, Българската асоциация на специалистите по здравни грижи се обнови. На Седмия редовен отчетно-изборен конгрес на БАПЗГ бяха избрани нови председатели и членове на националното ръководство, които имат организационен опит и ентузиазъм за работа, така че да се запази приемствеността в политиката на Асоциацията, но с новаторски идеи.

На конгреса беше отчетена дейността на БАПЗГ за периода 02.07.2022 – 22.03.2025 г. Докладите бяха подробни и ще можете да се запознаете с тях в нашия сайт.

Радваме се на постиженията през тези години, особено по отношение на продължаващото обучение. Бяха организирани и кредитирани 683 форми със 7 215 участници. Това за пореден път доказва желанието за нови знания и умения в условия на неблагоприятни условия на труд и ниски заплати.

2023 година беше юбилейна за БАПЗГ – 20 години успяваме заедно. Всички Регионални колегии добавящо отразиха този юбилей, а БАПЗГ получи „Почетния знак“ на Президента на Република България с благодарност за високата професионална отговорност и себеотрицание на специалистите по здравни грижи.

Разбира се, осъзнаваме, че не успяхме да постигнем всичките си цели. Оставаме с надеждата новото ръководство да обедини съсловие и заедно със съмишленици и отговорните институции да бъдат направени необходимите стъпки за запазване на кадрите в направление „Здравни грижи“ и привличане на млади хора към нашите благородни професии.

Пожелавам на всички здраве, прекрасни дни с пролетно настроение и ново вдъхновение!

КОНГРЕС

ДЕЛЕГАТИТЕ НА СЕДМИЯ РЕДОВЕН ОТЧЕТНО-ИЗБОРЕН КОНГРЕС НА БАПЗГ ИЗБРАХА НОВО РЪКОВОДСТВО НА АСОЦИАЦИЯТА

Делегатите на Седмия редовен отчетно-изборен конгрес на Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи (БАПЗГ) избраха ново ръководство на Асоциацията. Конгресът се проведе в Първия ден на пролетта, 22 март 2025 г., в столичния хотел „Рамада“. В него участие взеха 430 делегати от цялата страна.

Делегатите на конгреса гласуваха членовете на Управителния съвет на Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи да бъдат намалени от 17 на 15.

КОНГРЕС

Новоизбраният председател на Управителния съвет на БАПЗГ е Диана Георгиева – председател на Регионална колегия на БАПЗГ - Перник за периода 2016 – 2025 г. Нейната базова специалност е „Медицинска сестра“, има магистърски степени по „Управление на здравните грижи“ и „Социална педагогика“. Диана Георгиева е била старша медицинска сестра в Неврологичното отделение в МБАЛ „Рахила Ангелова“ – Перник (2019 - 2025 г.), главна медицинска сестра на ЦСМП – Перник (2017 – 2019 г.) и старша сестра в Неврологичното отделение на СБДРП – Перник (2009 – 2017 г.). Работила е по два Европейски проекта на Община Перник (2020 – 2023 г.). Носител е на Награда за принос на специалист по здравни грижи за 2021 г. на Община Перник.

За заместник-председател на УС на БАПЗГ (квота „Медицински сестри“) беше избрана **Василка Николова** – досегашен член на УС на БАПЗГ. От 2017 г. до момента тя е главна медицинска сестра на МБАЛ „Югозападна болница“ – Петрич. Преди това е била главна медицинска сестра на МБАЛ „Рокфелер“ (2003 – 2017 г.). В продължение на 13 г. е работила като старша медицинска сестра в извънболничната помощ, преди това три години е работила като медицинска сестра в Клиниката по сърдечно-съдова реанимация на Медицинска академия.

За заместник-председател на УС на БАПЗГ (квота „Акушерки“) беше избрана **Райна Бояджиева** – доскорошен председател на Регионална колегия на БАПЗГ – Варна (2016 - 2024 г.). Била е акушерка и старша акушерка в СБАЛОЗ „Д-р Марко Антонов Марков“ – Варна (2019 - 2023 г.), главна медицинска сестра в ДКЦ „Чайка“ (2014 - 2018 г.) и МЦ Клиника НОВА (2013 – 2014 г.). От 2004. до 2013 г. Райна Бояджиева е била акушерка в СБАГАЛ „Майчин дом“ - Варна.

КОНГРЕС

За заместник-председател на УС на БАПЗГ (квота „Асоциирани членове“) беше избран Александър Василев – ръководител „Здравни грижи“ в УМБАЛ „Света Анна“ – София от 18 март 2024 г. до днес. Преди това в продължение на 10 години е бил старши рехабилитатор в същото лечебно заведение (2014 – 2024 г.). Започнал е работа в УМБАЛ „Св. Анна“ през 2009 г. като рехабилитатор.

За главен секретар на БАПЗГ беше избрана Татяна Славкова – доскорошен председател на Регионална колегия на БАПЗГ – Монтана (2011 – декември 2024 г.) и асистент към Катедра „Здравни грижи“ на Медицински университет – София – Филиал „Проф. д-р Иван Митев“ – Враца (2023 г. – до момента). Татяна Славкова е започнала професионалния си път като медицинска сестра в Хирургичното отделение на МБАЛ „Д-р Ст. Илиев“ – Монтана (1997 – 2002 г.), а после става старша медицинска сестра на същото отделение (2002 – 2016 г.). В периода 2016 – 2022 г. е главен инспектор в Районна здравна инспекция – Монтана. В продължение на 2 години е била преподавател по практика във Филиал „Проф. д-р Иван Митев“ – Враца (2020 – 2022 г.).

КОНГРЕС

За членове на Управителния съвет на БАПЗГ бяха избрани:

- **Милка Василева** е председател на Управителния съвет на БАПЗГ от 15 януари 2011 г. до 22 март 2025 г. В периода 2001 г. – 2011 г. е заместник-председател на УС на БАПЗГ. Започнала е своя трудов стаж като медицинска сестра в Детска ясла № 6 в Русе (1981 г. – 1983 г.). В периода 1983 г. – 1988 г. е манипулационна и участъкова медицинска сестра в 14-та поликлиника в София, а после е старша медицинска сестра във Вътрешно отделение на същата поликлиника (1988 г. – 1991 г.). От юни 1991 г. до юни 2000 г. е главна медицинска сестра в 14-та поликлиника. От юли 2000 г. до 2024 г. е медицинска сестра „Медикоконсулт“. Член е на УС на Европейския форум на националните сестрински и акушерски асоциации и СЗО за периода 2008 г. – 2014 г. с отговорност за международните дейности. За периода 2015 г. – 2021 г. е член на УС на Европейската федерация на сестринските организации с отговорност за финансовата дейност.
- **Анна Гаврилова** е ръководител „Здравни грижи“ в Отдел „Здравни грижи“ в столичната УМБАЛ „Света Анна“ – гр. София от 2009 г. до момента. Започнала е своя професионален път като медицинска сестра в Клиниката по токсикология на ВМА – София (1988 г. – 2000 г.). Била старша медицинска сестра в Клиниката по интензивна терапия на ВМА (2000 г. – 2002 г.), в Клиниката по токсикология на ВМА (2002 г. – 2003 г.), в Спешното отделение на ВМА (2003 г. – 2004 г.), в Клиниката по вътрешни болести на УМБАЛ „Света Анна“ (2004 г. – 2005 г.). От 2005 г. до 2009 г. и била анестезиологична медицинска сестра във Второ отделение към КАИЛ на УМБАЛ „Света Анна“ София. Анна Гаврилова е отличена с Грамота за висок професионализъм при спасяване на човешки животи в кризисни ситуации (2018 г.). Притежава Грамота за принос в развитието на професията и подобряване на качеството на здравните грижи в по повод 12 май – Международен ден на сестринството. Има отличие на конкурса „Професионалист на годината“ за болница „Света Анна“ през 2014 г. През същата година получава от Регионална колегия на БАПЗГ – гр. София Грамота за професионално развитие и принос в областта на здравните грижи в категория „Ръководител по здравни грижи“.
- **Доц. Мима Николова** работи в Катедра „Здравни грижи“ към Медицинския факултет на Тракийския университет – Стара Загора. В периода 2005 г. – 2019 г. е била председател на Първичното дружество на специалистите по здравни грижи в Медицинския факултет на Тракийския университет – Стара Загора. От 2019 г. до 2025 г. е била председател на Контролната комисия към Регионална колегия на БАПЗГ – Стара Загора.
- **Диляна Найденова** е старши медицински лаборант в Специализираната болница за активно лечение на пневмо-фтизиатрични заболявания – гр. Враца. Била е председател на Първичното дружество на СБАЛПФЗ – Враца (2005 г. – 2016 г.). В периода 2016 г. – 2024 г. е член на Управителния съвет на Регионална колегия на БАПЗГ – Враца.
- **Наташка Андреева** е главен асистент във Факултета по здравни грижи към Катедра „Акушерски грижи“ към Медицински университет – Плевен, в периода 2017 г. – 2024 г. е била асистент в същия факултет. От 2015 г. до момента е старша операционна акушерка в Клиниката по акушерство и гинекология на УМБАЛ „Д-р Георги Странски“ – Плевен. В периода 2006 г. – 2015 г. е операционна акушерка в Отделението по гинекология на УМБАЛ „Д-р Георги Странски“ – Плевен. От 2015 г. до март 2025 г. е била член на Етичната комисия на Регионална колегия на БАПЗГ – Плевен.

КОНГРЕС

- **Доц. Жана Павловска** е преподавател във Филиал Велико Търново на Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна. В периода 2003 – 2024 г. е председател на Регионална колегия на БАПЗГ – Велико Търново. Била е координатор в Регионалния координационен съвет по: Националната програма за първична профилактика на рака на маточната шийка (2012 г. – 2016 г.; 2021 г. – 2024 г.); Националната програма за превенция и контрол на ХИВ и сексуално предавани инфекции в Република България (2021 г. – 2025 г.); Националната програма за превенция и контрол на вирусните хепатити (2021 г. – 2030 г.). Учредител и ръководител е на първото безплатно училище за родители „Бяло лято“ към МОБАЛ „Д-р Ст. Черкезов“ АД – гр. Велико Търново (2011 г. – 2015 г.).
- **Сейнур Мюмюн** е главна медицинска сестра на МБАЛ „Д-р Атанас Дафовски“ – гр. Кърджали от октомври 2015 г. до момента. През този период е председател на Регионалния съвет на главните сестри. В началото на своя професионален път в продължение на 16 г. работи като медицинска сестра в различни структури на МБАЛ „Д-р Атанас Дафовски“, в периода 2010 г. – 2015 г. е старша медицинска сестра на Очното отделение в болницата.
- **Елена Ставровска** е главна медицинска сестра на УМБАЛ „Пълмед“ – МС „Здраве“ – гр. Пазарджик от 1 януари 2025 г. В периода 15.09.2012 – 31.12.2024 е била старша медицинска сестра във Второ Детско отделение с интензивен сектор на МБАЛ – Пазарджик. Преди това в продължение на 18 години е била медицинска сестра в същото отделение. От 2014 г. до 2024 г. е председател на Първичното дружество в МБАЛ – Пазарджик. От 2016 г. до 2024 г. е член на УС на Регионална колегия на БАПЗГ – Пазарджик.
- **Мима Митева** е старши рентгенов лаборант в МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ – гр. Велико Търново от юли 2008 г. Започнала е като рентгенов лаборант в същата болница (1998 г. – 2003 г. В периода ноември 2003 г. – септември 2007 г. е преподавател по учебна практика в специалност „Рентгенов лаборант“ към Медицински колеж – Велико Търново. В периода 2007 г. – 2008 г. е рентгенов лаборант в МОБАЛ „Д-р Ст. Черкезов“. Била е председател на Първичното дружество на болницата (15 ноември 2010 г. – май 2016 г.). Член на Управителния съвет на БАПЗГ от 12 май 2016 г. до 22 март 2025 г.
- **Елена Симеонова** е главна медицинска сестра на УМБАЛ „Пловдив“ от 1 юли 2016 г. до днес. Преди това е била главна медицинска сестра в МБАЛ „Пловдив“ (октомври 2000 г. – юни 2016 г.) и ОРБ „Пловдив“ (юли 1998 г. – септември 2000 г.). Елена Симеонова започва професионалния си стаж като медицинска сестра в ОРБ „Пловдив“ (октомври 1979 г. – август 1993 г.). В периода август 1993 г. – юни 1998 г. е старша медицинска сестра в ОАИЛ на същата болница. От 2004 г. до март 2025 г. е член на УС на БАПЗГ.

КОНГРЕС

За председател на Националния съвет по качество беше преизбрана Петя Недкова, досегашният председател на НСК - тя работи в БАПЗГ – централа от 2006 г. Преди това е била медицинска сестра (1984 г. – 1986 г.) и старша медицинска сестра (1987 г. – 2001 г.) във Второ вътрешно отделение на Първа МБАЛ – София. Била е главна медицинска сестра на Четвърта МБАЛ за периода 5 юли 2001 г. – 8 май 2006 г.

За заместник-председател на НСК беше избрана Розалинка Спасова - тя е зам.- директор по административните дейности на МБАЛ "Д-р Ив. Селимински" – Сливен (от 2009 г. до момента). От 1998 г. – 2009 г. е главна медицинска сестра в същата болница. В продължение на 2 години е била старша медицинска сестра във ВПО – Първа поликлиника към ОРБ "Д-р Ив. Селимински" – Сливен (1996 г. – 1998 г.). От септември 2005 г. до януари 2006 г. е председател на Регионална колегия на БАПЗГ – Сливен. В периода 2006 г. - 2020 г. е член на УС на БАПЗГ. От 2020 г. до март 2025 г. е зам.- председател на НСК на БАПЗГ.

За заместник-председател на НСК беше избрана Петя Дилова, д. м. – тя е главен асистент по управление на здравните грижи в Медицински университет Плевен (от 2019 г. до момента). В периода 2007 – 2019 г. е асистент в МУ-Плевен. Започна трудовия си стаж като акушерка в УМБАЛ „Д-р Г. Странски“ – Плевен (1993 - 2004 г.). От 2004 до 2007 г. е старша акушерка в същата болница. В периода 2005 г. - март 2025 г. е член на НСК на БАПЗГ.

За заместник-председател на НСК беше избрана Теодора Влахова – тя е старши рехабилитатор в УМБАЛСМ „Н.И. Пирогов“. Работи в Спешната болница от април 1994 г. В периода 2016 г. – март 2025 г. е член на НСК на БАПЗГ. През 2017 г. получава Първа награда на БАПЗГ в категория „Ръководител по здравни грижи“.

КОНГРЕС

За членове на Националния съвет по качество на БАПЗГ бяха избрани:

- **Проф. Силвия Борисова, д.оз.н., (квота „Медицински сестри“)** е зам.-декан по практическата част на Факултета по обществено здраве към Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна (2023 г. до момента). В периода 2012 – март 2025 г. е член на НСК на БАПЗГ. Член е на Комисията по признаване на професионални квалификации по медицински професии към Министерството на здравеопазването като представител на БАПЗГ (от 2023 г. до момента).
- **Проф. Силвия Младенова, д.м., (квота „Медицински сестри“)** е част от екипа на Катедра „Здравни грижи“ при Факултета по обществено здраве „Проф. д-р Цекомир Воденичаров, дмн“ на Медицински университет – София. В периода 2010 г. – 22 март 2025 г. е член на НСК на БАПЗГ. Проф. Младенова е председател на Постоянно действаща Общоуниверситетска комисия за управление и оценка на качеството на учебния процес. Експерт е към Националната агенция за оценяване и акредитация в професионалните направления „Обществено здраве“ и „Здравни грижи“ от 2010 г.
- **Доц. Грета Колева, д.м., (квота „Медицински сестри“)** е преподавател в Русенския университет „Ангел Кънчев“ (от 2013 г. до момента). От 2018 г. е заместник-ръководител на Катедрата по здравни грижи по учебната работа. В периода 1997 г. – 2013 г. е медицинска сестра в УМБАЛ „Канев“. От 2020 г. е координатор обучение ОКС „Магистър“ към Катедра „Здравни грижи“. Отговорник за СДО на Катедра „Здравни грижи“. Член на Комисията по атестация на академичния състав и на Комисията по качество на обучението при Факултета по обществено здраве и здравни грижи. Член на НСК на БАПЗГ от 2016 г.
- **Проф. Макрета Драганова, д.м., (квота „Медицински сестри“)** е ръководител на Катедра „Управление на здравните грижи, медицинска етика и информационни технологии“ към Факултета по обществено здраве на Медицински университет – Плевен (2024 г. до момента). Зам.-декан „Научна дейност, качество и акредитация“ на ФОЗ при МУ – Плевен (от 2021 г. до момента). Председател е на Комисията по етика на научноизследователската дейност при Медицински университет – Плевен (от 2022 г. до момента) и на Факултетската комисия по качество на ФОЗ при МУ – Плевен (от 2017 г. до момента). Председател на Националната комисия по професионална етика на БАПЗГ (2003 г. – 2016 г.). Член не на Редакционния съвет на сп. „Здравни грижи“.
- **Димитрина Бачева (квота „Акушерки“)** е анестезиологична и реанимационна акушерка в ОАИЛ на Втора САГБАЛ „Шейново“ – София. Член е на НСК на БАПЗГ. Притежава Грамота и плакет за дългогодишен принос в утвърждаването на съсловната организация (2023 г.).
- **Петя Запрянова (квота „Акушерки“)** е консултант по кърмене и член на УС на МД в УСБА-ЛАГ „Селена“ – Пловдив от 2021 г. до момента. В периода 1991 г. – 2020 г. е старша акушерка в АГ клиниката, Родилно отделение в УМБАЛ „Св. Георги“ – Пловдив. 16 години е член на УС на МД в същата болница. През 2020 г. става Акушерка № 1 на Европа сред като 20-членно международно жури единодушно гласува за нея. Член на НСК на БАПЗГ от 2018 г. Член на УС на АБА (2018 – 2021 г.).

КОНГРЕС

Инна Ненова (квота „Акушерки“) е главна акушерка в АМЦСМП „Проф. д-р Д. Стаматов - Варна“ ЕООД от 2021 г. до момента. 2 години преди това е акушерка в същата болница. Председател на Първичното дружество (ПД) на БАПЗГ в лечебното заведение от 2020 г. В периода 2020 - 2022 е хоноруван преподавател към Катедра „Здравни грижи“ в Медицински университет „Проф. д-р П. Стоянов“ - Варна. От 2015 до 2020 г. е акушерка в ДКЦ „Чайка“ - гр. Варна, от 2016 до 2019 е председател на ПД на БАПЗГ. Председател на Националния професионален консултативен съвет на акушерките от 2022 г. до 22 март 2025 г.

Нели Славова е главен експерт „Продължаващо обучение“ в БАПЗГ от 2006 г. до момента. Първото ѝ работно място е в Трета градска болница (сега Национална кардиологична болница) в София като реанимационна сестра. След сливането на Трета градска болница със Специализираната болница по кардиология „Св. Екатерина“ (сега УМБАЛ „Св. Екатерина“) тя продължава да работи известно време като реанимационна сестра, а след това и като анестезиологична сестра. По-късно започва работа в същата болница като експерт в „Учебен отдел“, където разработва формуляри на сестринска документация. Реанимационният лист, разработен от нея, е одобрен и въведен в практиката.

Ивайло Милушев е експерт „Сертификация“ в БАПЗГ. Дългогодишен организационен секретар на Регионална колегия на БАПЗГ - София град.

За председател на Националната контролна комитсия беше избрана Дафинка Коцева - главен секретар на БАПЗГ от 2005 г. до сега. Преди това в продължение на 5 години е била организационен секретар на БАПЗГ и БАПЗГ. Базовата ѝ специалност е „Медицинска сестра“, има бакалавърска степен по „Управление на здравните грижи“. Била е главна медицинска сестра на 31-ва поликлиника в София (1995 г. - 2000 г.) и старша медицинска сестра в Детското отделение на същата поликлиника (1982 - 1995 г.). През периода 1971 - 1982 г. е била медицинска сестра в МБАЛ „Д-р Стамен Илиев“ - Монтана.

КОНГРЕС

За членове на НКК на БАПЗГ бяха избрани:

Никола Сендов е старши рехабилитатор от в МБАЛ „Д-р Атанас Дафовски“ – Кърджали от 1995 г. до момента. Он 1 януари 2025 г-е председател на Първичното дружество на БАПЗГ в болницата. Н периода 2010 г. – 2014 г. е зам.-председател на ПД в МБАЛ „Д-р Атанас Дафовски“.

Петя Грънчарова е медицинска сестра в Детска ясла №4 „Щастливо детство“ – Варна от 2023 г. до момента. Преди това в продължение на 3 години е била главна медицинска сестра на Регионалния център по трансфузионна хематология – Варна. В периода юли 2018 – март 2020 г. е медицинска сестра в АГППИПДМ „Нидадент 07“. Преди това една година е инвазивна медицинска сестра в СБАЛК „Кардиолайф“. Била е на същата длъжност от ноември 2014 до юни 2016 г. В рамките на една година е старша медицинска сестра в УМБАЛ „Св. Марина“ – Варна. В периода февруари 2005 г. – ноември 2014 г. е старша медицинска сестра във ВМА – МБАЛ – Варна. Започва професионалния си път като медицинска сестра в същата болница на 1 август 1994 г.

Деляна Николова е старши рентгенов лаборант в УМБАЛ Бургас. Член на Първичното дружество в болницата в периода 2016 г. – 2024 г. Член на Управителния съвет на Регионална колегия на БАПЗГ – Бургас от 2022 г. до момента. Член на Комисия за разкриване на специалност „Рентгенов лаборант“ в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас, преподавател от 2025 г.

Миглена Николаева е главен експерт ДМД в Регионална здравна инспекция – Велико Търново от февруари 2019 г. до момента. Преди това в продължение на 3 години е главна медицинска сестра на МБАЛ „Св. Петка“ – гр. Видин. От декември 2013 до март 2015 е главна медицинска сестра на ДКЦ 1 – гр. Видин. От декември 2008 г. – юни 2011 г. е главна медицинска сестра на ДКЦ „Екзарх Антим I“. В продължение на 6 години е старша медицинска сестра в ОТО в МБАЛ „Света Петка“ – Видин. Преди това 6 години е медицинска сестра в същото отделение на болницата. Започва своя трудов стаж като медицинска сестра в ХО на общинската болница „Св. Иван Рилски“ – Горна Оряховица (март 1991 г. – юни 1992 г.). Работи половин година във Вътрешно отделение на същата болница (юли – декември 1995 г.). Член е на УС на Регионална колегия на БАПЗГ – Велико Търново от май 2022 до ноември 2024 г. Председател на Регионалния съвет на главните сестри – Видин от 2015 до 2018 г. и зам.-председател на Първичното дружество на БАПЗГ в МБАЛ „Св. Петка“ – Видин в периода 2005 – 2008 г.

КОНГРЕС

За председател на Националната комисия по професионална етика беше избрана Белгин Садък – главна медицинска сестра на МБАЛ „Д-р Сергей Ростовцев“ – Момчилград от 19 октомври 1998 г. до момента. Базовата ѝ специалност е „Медицинска сестра“. Има магистърски степени по „Икономика и финанси“, „Управление на здравните грижи“ и „Здравен мениджмънт“. Тя е бакалавър по „Социални дейности“, диетична медицинска сестра – инструктор по хранене и специалист по „Болнична хигиена/Превенция и контрол на инфекциите“.

За членове на НКПЕ на БАПЗГ бяха избрани:

- **Елена Палякова** е старша медицинска сестра в Инфекционно отделение на МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ от април 2004 г. до сега. Преди това в продължение на 8 години е медицинска сестра в същото отделение. В периода ноември 2010 – ноември 2024 г. е председател на Регионалната комисия по професионална етика към РК на БАПЗГ -Велико Търново.
- **Катя Христова** е старша медицинска сестра в УМБАЛ „Д-р Георги Странски“ – Плевен от 2010 г. до момента. Преди това 10 години е главна медицинска сестра на същата болница. В периода 2008 г. – 2010 г. е асистент във Факултета по здравни грижи към Медицински университет – Плевен. Старша медицинска сестра в Клиниката по УНГ болести на УМБАЛ „Д-р Георги Странски“ в периода 1999 – 2008 г. Пет години преди това е медицинска сестра в същата клиника. От 2015 г. до 22 март 2025 г. е председател на Националната комисия по професионална етика на БАПЗГ. В периода 2005 – 2015 е член на Регионалната комисия по професионална етика - Плевен. От 2015 до 2019 г. е общински съветник в Комисията по здравеопазване на Община Плевен. Организатор на инициативата “Нуждаем се от здравни грижи и утре“ съвместно с Медицински университет – Плевен, Регионална колегия на БАПЗГ - Плевен и Лайънс клуб (2015 – 2021 г.).
- **Марияна Стоянова** е старша акушерка в МБАЛ „ВИТА“ – София от 2018 г. до настоящия момент. Преди това е била старша акушерка в МБАЛ „Токуда“ (2006 г.-2017 г) и СБАЛПГ „Майчин дом“ (1994 – 2006 г.). От 2016 г. до 22 март 2025 г. е член на Националната комисия по професионална етика, преди това 10 г. е председател на Етичната комисия в МБАЛ „Токуда“. През 2015 г. е отличена с Първа награда и Годишната класация на Българската асоциация за закрила на пациентите в категория „Медицинска сестра“. През 2014 г. е отличена с наградата „Професионалист на годината“, категория „Ръководител здравни грижи“ на Регионална колегия на БАПЗГ – София град.

КОНГРЕС

- **Петър Сребрев** е рентгенов лаборант от 2015 г. до момента в УМБАЛ „Св. Георги“ – Пловдив. Преди това в продължение на 22 години е рентгенов лаборант в Белодробната болница в Пловдив. От 2017 г. е член на НКПЕ на БАПЗГ. Преди това 2 години е председател на Регионалната комисия по етика към Регионална колегия на БАПЗГ – Пловдив.
- **Детелина Сомлева** е главна медицинска сестра в МБАЛ „Д-р Стойчо Христов“ - гр. Севлиево от 2008 г. до момента. 10 години е работила като клиничен лаборант в същата болница (януари 1987 – август 1997). шест години е работила в Окръжна болница „Д-р Тота Венкова“ гр. Габрово (август 1980 – декември 1986). От юли 2000 г. – март 2008 г. работи като клиничен лаборант в ДКЦ „Акта Медика“ - гр. Севлиево. От 2004 до 2009 г. е зам.-председател на Първичното дружество на БАПЗГ в МБАЛ – Севлиево. От 2005 г. – 2016 г. е зам.-председател на Регионална колегия на БАПЗГ – Габрово.
- **Светла Илиева** е административен директор на УМБАЛ „Медика Русе“ от 2017 г. до момента. Преди това в продължение на 5 години е главна медицинска сестра в същото лечебно заведение. 8 години е главен рехабилитатор в СБАЛФРМ „Медика“. Работила е като рехабилитатор (1990 г. – 2000 г.) и старши рехабилитатор (2000 г. - 2005 г.) в УМБАЛ „КАНЕВ“. Зам.-председател на Регионална колегия на Регионална колегия на БАПЗГ – Русе от 2016 г. до момента. В периода 2012 г. – 2016 г. е член на Националната комисия по професионална етика на БАПЗГ.

Преди делегатите да пуснат бюлетините си за нов Управителен съвет на БАПЗГ и нов състав на Националния съвет по качество (НСК), Националната контролна комисия (НKK) и Националната комисия по професионална етика (НКПЕ) бяха представени отчетни доклади от председателя на УС на БАПЗГ и председателите на НСК, НKK и НКПЕ.

КОНГРЕС

В отчетния си доклад председателят на УС на БАПЗГ Милка Василева представи събитията и инициативите на Асоциацията през периода 02.07. 2022 – 22.03.2025 г. Тя изтъкна, че през отчетния период ръководството на Асоциацията е работило активно с всички институции и организации, които имат отношение към българското здравеопазване, проведени са много обучения и значими събития, БАПЗГ е била представена във форуми на европейско и световно ниво. Президентът на Международния съвет на медицинските сестри (ICN) е връчил на БАПЗГ своя почетен знак заради активността на съсловната организация, както на национално, така и на международно ниво.

От доклада на Милка Василева стана ясно, че в момента у нас работят 23 658 медицински сестри на средна възраст 49,38 години, 4 363 акушерки на средна възраст 48,69 години, 3 151 медицински лаборанти на средна възраст 47,64 години, 1 536 рентгенови лаборанти на средна възраст 45,3 години и 1 247 рехабилитатори на средна възраст 45, 41 години.

Бяха посочени разликите в броя и възрастовата характеристика на специалистите по здравни грижи в различните райони на страната.

Най-много медицински сестри има в Югозападния район (Благоевград, Кюстендил, Перник, София) – 7 674 медицински сестри на средна възраст 54,97 години, а най-малко – в Южния централен район (Кърджали, Пазарджик, Пловдив, Смолян, Хасково) – 668 медицински сестри на средна възраст 44,65 години.

Най-много са акушерките в Югозападния район – 1 230 акушерки на средна възраст 55,14 години, а най-малко са в Северния централен район (Велико Търново, Габрово, Разград, Русе, Силистра) – 458 акушерки на средна възраст 48,31 години.

КОНГРЕС

Милка Василева се позова на данни от Евростат, според които медицинските сестри в България са 433 на 100 000 души население – бройка, която е крайно недостатъчна за функционирането на здравната система. Освен това всяка трета медицинска сестра и всяка четвърта акушерка са в пенсионна възраст. *„Ако правителството не вземе спешни мерки сегашният колапс ще се превърне в непреодолима криза“*, изтъкна Милка Василева в доклада си.

Югозападният район води и по брой на медицинските лаборанти (1 126 на средна възраст 53,68 години), рентгеновите лаборанти (559 на средна възраст 47,93 години) и рехабилитаторите (351 на средна възраст 48,73 години). Най-малко са медицинските лаборанти в Северозападния и Северния централен район – по 336 на средна възраст съответно 48,80 и 46,84 години. Северният централен район води класацията и по най-малко рентгенови лаборанти (146 на средна възраст 48,44 години) и рехабилитатори (87 на средна възраст 46,20 години).

Милка Василена представи с няколко думи многобройните инициативи и проведени обучения за надграждане на знанията. Тя припомни за внесената в Народното събрание на 29 юли 2022 г. Декларация на БАПЗГ и Синдиката на българските медицински специалисти с искане работодателите в здравеопазването да изплащат на медицинските специалисти началните основни заплати, залегнали в Колективния трудов договор за отрасъл „Здравеопазване“ от 12 април 2022 г. Декларацията беше придружена от подписка, в която подкрепата си за исканията и бъдещите намерения на БАПЗГ и СБМС бяха дали 4 055 медицински специалисти от цялата страна. Исканията бяха подкрепени и от петиция, под която се подписаха 275 български медици, които работят в чужбина. В документа се изтъкваше, че заради бездействието на политиците през последните 10 години кадровият дефицит в системата се е задълбочил, а системата се е опорочила, тъй като заплатите на медицинските специалисти зависят от броя на пациентите.

За политическо съгласие за създаване на дългосрочна Национална стратегия за детето настояха директори и работещи в детски ясли от цялата страна, които взеха участие в Национална среща под надслов „Детската ясла – добра традиция и бъдеще“, организирана от БАПЗГ и проведена в Аулата на ВМА на 24 февруари 2023 г.

КОНГРЕС

Милка Василева припомни и за проведената среща в Букурещ на 21 март 2023 г., организирана съвместно от СЗО/Европа и румънското Министерство на здравеопазването. На форума имаше представители на 50 от 53-те държави членки в Европейския регион на СЗО, включително от България. Участниците в срещата обсъдиха зачестилите стачки на медицински работници в Европа, които се оплакват от лоши условия на труд и ниско заплащане. В отговор на тези предизвикателства беше приета декларацията (така наречената Букурещка декларация), която призова за политически действия за: *подобряване на практиките за наемане и задържане на медицинските специалисти и подобряване на механизмите за здравна работна сила; оптимизиране ефективността на работата на медиците; подобряване на планирането на работната сила за медицински специалисти и увеличаване на публичните инвестиции в образованието, развитието и защитата на човешките ресурси.*

В доклада бяха споменати многобройните инициативи по повод 20-годишния юбилей на БАПЗГ и получаването на Почетния знак на Президента на Република България като знак на уважение и благодарност за всеотдайността и високия професионализъм на специалистите по здравни грижи.

Милка Василева припомни на делегатите на конгреса за проведената от БАПЗГ Кръгла маса на 17 май 2023 г. под надслов „20 години по-късно – ще катастрофира ли здравната ни система заради липса на професионалисти по здравни грижи, има ли все още време за решение?“. В Обръщение към народните представители БАПЗГ настоя за незабавни мерки за спасяване на здравните грижи у нас като посочи пет основни мерки за решаване на кадровия дефицит: *национално приета и нормативно регламентирана методика за устойчиво нарастване на трудовите доходи на медицинските специалисти по здравни грижи; създаване на устойчива система за планиране на необходимостта от медицински персонал; създаване на нормативно регламентирана система за определяне на нуждите от минимален брой медицински специалисти за функциониране на всяко звено в системата на здравеопазване; създаване на ясна законодателна рамка на правомощията, отговорностите и мястото в системата на всички професии от*

КОНГРЕС

направление „Здравни грижи“ в болничната и извънболничната помощ; гарантирано предвидимо и устойчиво кариерно развитие и достойно заплащане на труда спрямо компетенциите и квалификацията на медицинския специалист.

Милка Василева припомни, че на 10 и 11 ноември 2023 г. БАПЗГ беше домакин на Генералната асамблея на Европейския форум на националните асоциации на медицинските сестри и акушерките (EFNNMA). „Медицинските сестри и акушерки имат изключително важно значение за здравето и благосъстоянието на отделните хора и населението в цяла Европа, затова усилията ни са насочени към това да гарантираме, че и двете професии са подкрепени, за да предоставят високи постижения в своята практика. Вярваме, че укрепването и развитието на сестринската и акушерската работна сила чрез предоставяне на обучение през целия живот и научни изследвания осигурява отлични постижения в общественото здраве и здравеопазването. Нужни са и инвестиции от страна на националните правителства, които да осигурят добро заплащане, добри условия на труд и възможности за кариерно развитие“, изтъкна президентът на EFNNMA г-жа Мерви Йокинен

Поредното Отворено писмо за спасяване на професиите в направление „Здравни грижи“ БАПЗГ изпрати на 15 декември 2023 г. до министър-председателя на Република България, председателя на Комисията по здравеопазването в Народно събрание, министъра на здравеопазването и омбудсмана на Република България. „Поради безпрецедентната кадрова криза в здравеопазването, ние от Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи, която е с 20-годишна история и е най-голямата съсловна организация в системата на здравеопазването, отправяме апел за незабавни действия за опазване на общественото здраве!“, се казваше в документа.

От отчетния доклад на Милка Василева стана ясно, че на 4 януари 2024 г се състоя среща по покана на Министерството на здравеопазването, на която присъстваха председателят на УС на БАПЗГ г-жа Милка Василева и председателят на Националния съвет по качество на БАПЗГ г-жа Петя Недкова. Те представиха наболелите проблеми на професионалистите по здравни грижи у нас

КОНГРЕС

пред заместник-министрите по здравеопазването проф. Илко Гетов и доц. д-р Петко Стефановски. Представителите на БАПЗГ настояха за създаването и приемането на Стратегия за развитието на здравните грижи у нас, за система за планиране, назначаване и задържане на медицинския персонал, както и за приемане на Медицински стандарт „Здравни грижи“, който беше представен в МЗ още по времето на служебния здравен министър д-р Стойчо Кацаров.

Беше споменато участието на БАПЗГ в редовната 118-та Годишна среща на Европейската федерация на асоциациите на медицинските сестри (European Federation of Nurses Associations - EFN), която се проведе на 11 и 12 април 2024 г. в Брюксел, Белгия. На събитието присъстваха представители на 28 сестрински организации от Европейския съюз. На форума се изтъкна, че Европейската комисия е преразгледала минималните изискуеми професионални компетенции в обучението на медицинските сестри и всички държави са задължени да ги внедрят в учебните планове, а именно: *Овластяване на пациента за самопомощ и отговорност за спазване на лечението; Професионално лидерство; Нови технически умения и дигитална грамотност.*

По време на Асамблеята беше представено проучването на EFN за кадровия недостиг и бяха приети следните Декларации към Европейските институции: *Как да направим обучението на медицинските сестри привлекателно; Адекватно приемане на новозавършилите медицински сестри в отделението; Декларация за социалния диалог; Работната сила с оглед стандарта за съотношението медицинска сестра:пациенти; Медицинските сестри „предписват“; Подготвеност за бъдещи здравни предизвикателства.*

КОНГРЕС

На 13 май 2024 г. за първи път у нас беше отслужен молебен за православния здравен служител в патриаршеската катедрала „Свети Александър Невски“ от заместник-председателя на Светия Синод на Българската православна църква Григорий Митрополит Врачански. В свое заседание Светият синод прие решение, по предложение на началника на Военномедицинска академия генерал-майор проф. д-р Венцислав Мутафчийски, д.м.н., FACS, Молебенът за православния здравен служител да бъде включен в църковния календар и да се извършва във всички епархии ежегодно на 12 май, когато отбелязваме Международния ден на сестринството.

Милка Василева припомни, че в конферентната зала на УМБАЛ „Света Анна“ – град София се състоя Национална среща на главни медицински сестри под надслов „Кадровата криза в здравеопазването – възможно ли е да бъде преодоляна?“. Форумът беше организиран от БАПЗГ в партньорство с Университетска болница „Света Анна“. В него участие взеха над 50 главни медицински сестри от София и страната. Марияна Колева, директор по здравни грижи и главна медицинска сестра в УМБАЛ „Света Анна“, представи управлението на здравните грижи в лечебното заведение в условията на кадрови криза. От презентацията стана ясно, че лекарите в болницата са 348, от които 76 специализанти. Броят на специалистите по здравни грижи е 340 при 537 щатни длъжности за професионалисти по здравни грижи. „За да се покрие минимумът от нуждите за здравни грижи в стационара са необходими още 296 медицински сестри и 34 акушерки, а при оптимален разчет – 371 медицински сестри и 43 акушерки. Нужни са още 40-43 ръководители по здравни грижи“, изтъкна главна сестра Колева. За да стимулира работещите професионалисти по здравни грижи и да привлече млади кадри ръководството на УМБАЛ „Св. Анна“ вдигна от 1 юни 2024 г. основната заплата от 1 500 лева на 2 000 лева. „Това увеличение е с над 30% и става реалност въпреки, че е все още не е подписан новият Колективен трудов договор“, изтъкна главна сестра Марияна Колева.

КОНГРЕС

В доклада си Милка Василева отбеляза и участието на представители на БАПЗГ и специалисти по здравни грижи в Кръгла маса на тема „Обществено здравеопазване. Роля и функции на съсловните организации“ в рамките на XIII Международен медицински конгрес на лекарите от Югоизточна Европа, който се проведе от 4 до 8 септември 2024 г. в град Будва, Черна гора. С единодушно гласуване членовете на Борда на ЮЕМФ приеха за редовен член на организацията Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи, а председателят на УС на БАПЗГ - за член на Управителния орган. За активно участие и изключителен принос в здравеопазването БАПЗГ получи плакета на ЮЕМФ.

Сред събитията от 2025 г. Милка Василева отбеляза съвместната пресконференция на Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи (БАПЗГ), Българската асоциация на помощник-фармацевтите (БАПФ) и Българския съюз на лекарските асистенти и фелдшерите (БСЛАФ), която се проведе на 14 януари в БТА под мотото „Заедно в защита на професиите ни в името на здравето на пациентите“. На срещата с медиите беше представено отворено писмо до институциите, в което се поставиха основните проблеми, с които се сблъскват трите съсловни организации:

липсата на конструктивен диалог между съсловията и институциите; вземат се важни нормативни решения, без да се търси позицията и експертизата на съсловията; липсва ясна и работеща формула за осмисляне на следдипломното обучение; липсва комплексен подход за решаване на кадровата криза; налице е тревожна тенденция за липса на здравна и фармацевтична грижа в малки, отдалечени и трудно достъпни селища; съществува законодателен вакуум, свързан с ролята на специалистите по здравни грижи, помощник-фармацевтите, лекарските асистенти и фелдшерите.

КОНГРЕС

На 18 февруари 2025 г. БАПЗГ, БАПФ и БСЛАФ изпратиха отворено писмо до президента на Република България, председателя на Народното събрание, премиера на Република България, председателя на Комисията по здравеопазването в парламента, КНСБ, КТ „Подкрепа“, Синдиката на българските медицински специалисти, ректорите на медицинските университети и медиите във връзка със съобщение в медиите за промяна в срока на обучение, от 4 на 3 години, на медицинските сестри и акушерките по предложение на Сдружението на ректорите. Трите съсловни организации се противопоставиха категорично на това намерение и поискаха среща с ректорите.

В резултат на писмото на трите съсловни организации на 10 март 2025 г. се проведе първата съвместна работна среща на съсловните организации и медицинските университети за решаване на проблемите с приема и обучението на студенти по специалностите в направление „Здравни грижи“. Акцентира се и върху необходимостта от повишаване на престижа и привлекателността на професиите „Медицинска сестра“, „Акушерка“, „Помощник-фармацевт“, „Лекарски асистент“ и др. Участниците в срещата се обединиха около заключението, че съществуват две големи групи проблеми – първата група обединява проблемите в обучението, а втората – проблемите, свързани със задържането на здравните специалисти от работодателите в България. Те решиха в едномесечен срок да се сформира работна група, включваща представители от всяка от присъстващите съсловни организации, както и от Българския лекарски съюз, по един представител от всяка специалност в направление „Здравни грижи“ на висшите училища, както и от университетските и общинските болници като работодатели. В двумесечен срок работната група трябва да излезе с предложения пред ресорните министерства за промени както по отношение на университетското обучение на здравните професионалисти, така и по отношение на работодателите в системата на здравеопазването. Участниците в срещата изтъкнаха, че е необходимо да се изработи единна Стратегия за развитие на направление „Здравни грижи“. В комуникационно отношение да се обединят усилията в общонационална информационна кампания, която да повиши интереса на младите хора към професиите на професионалистите по здравни грижи.

„Скъпи колеги, всички се отнасяхме с особено внимание към основната ни делегирана от Закона за съсловната организация дейност, а именно: организиране, контролиране, кредитиране и сертифициране на продължаващото обучение, процес, който изисква разбиране, отговорност, амбиция и много труд“, изтъкна Милка Василева в края на доклада си. Тя уточни, че за отчетния период в различните 683 форми на задължителното продължаващо обучение участие са взели общо 7 215 члена на БАПЗГ. Стана ясно още, че през 2025 г. специалистите по здравни грижи ще имат възможност да надграждат знанията си в 485 курса за продължаващо обучение.

Беше отразена и обучителната дейност на Центъра за професионално обучение (ЦПО) през отчетния период. Милка Василева направи и кратък обзор на направените предложения от БАПЗГ за спасяване на съсловието. Относно бъдещите задачи в краткосрочен план тя посочи необходимостта от внимателно наблюдение дали се спазват Колективния трудов договор и Националния рамков договор, да се поддържа добро сътрудничество със синдикатите, да се лобира активно НЗОК да започне да заплаща труда на работещите в автономните практики по здравни грижи, да се подобри комуникацията с редовите членове на БАПЗГ. В дългосрочен план усилията на Асоциацията трябва да бъдат насочени към приемането на Стратегия за развитие на здравните грижи до 2030 г., активно участие при изработването на нормативни документи и участие в междуправителствени работни групи по проблеми на съсловието.

КОНГРЕС

В своя отчетен доклад Петя Недкова, председател на Националния съвет по качество, представи направеното от НСК и Националните професионални консултативни съвети към Асоциацията по отношение изготвянето на различни документи, нормативна база и организирането на курсове за продължаващо обучение.

Председателят на НСК проследи процеса на сертификация и издадените от БАПЗГ сертификати за I, II и III ниво на професионална компетентност, стъпила за участия в различни обучителни курсове и форуми, и събиране на 150 кредитни точки в рамките на 5 години за всяко квалификационно ниво. Постигането на по-високи нива на професионално развитие ще продължи и занапред, като тези, които имат сертификат за III ниво, ще започнат да събират кредитни точки за IV ниво.

Петя Недкова изтъкна, че все още МЗ не е приело Медицинския стандарт „Здравни грижи“, изготвен от НСК преди 3 години, с който са се запознали няколко министри на здравеопазването. По думите ѝ въвеждането на този стандарт в практиката ще става поетапно в рамките на 10 години заради кадровия дефицит и необходимостта от нови кадри в системата, които ще позволят да се спазят конкретните изисквания за брой специалисти по здравни грижи спрямо броя на болните и тяхното състояние в отделните лечебни структури.

Петя Недкова се спря на дългосрочните цели на НСК:

- Създаване на единна законова база продължаващо обучение, професионална реализация и кариерно развитие;
- Поетапно въвеждане на квалификационната рамка за професионално развитие в нормативните изисквания за определена длъжност и разширяване обема на специфичните дейности спрямо съответната квалификация;
- Създаване на ясна законодателна рамка за отговорностите на всеки професионалист по здравни грижи в болничната и извънболничната помощ;
- Създаване на правила и алгоритми, които да се прилагат на национално ниво във всички лечебни структури;
- Задължителна сертификация;
- Въвеждане на Медицински стандарт „Здравни грижи“ и разработване на стандарти за отделните професии.

КОНГРЕС

Отчетни доклади пред делегатите на конгреса изнесоха още:

- **Лили Николова**, председател на Националната контролна комисия

- **Катя Христова** - председател на Националната комисия по професионална етика.

Делегатите приеха представените отчетни доклади и освободиха от отговорност председателите и членовете на УС на БАПЗГ, НСК, НКК и НКПЕ.

ПОЗДРАВИТЕЛЕН АДРЕС

ПРЕДСЕДАТЕЛЯТ НА БЪЛГАРСКИЯ ЛЕКАРСКИ СЪЮЗ ПОЗДРАВИ НОВИЯТ ПРЕДСЕДАТЕЛ НА БАПЗГ

Новият председател на Управителния съвет на Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи (БАПЗГ) Диана Георгиева получи на Благовещение, 25 март 2025 г., поздравителен адрес от председателя на УС на Българския лекарски съюз (БЛС) д-р Николай Брънзалов. В поздравлението до нея се казва: „Уважаема госпожо Георгиева, Позволете ми от името на Управителния съвет на БЛС и лично от мое име да Ви поздравя с избирането Ви за председател на Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи. 430-те делегати на Седмия редовен отчетно-изборен конгрес на асоциацията Ви гласуваха доверие, но Ви натовариха с голяма отговорност да представлявате и защитавате интересите на най-многобройното съсловие в здравеопазната система – около 50 000 души.

Вярвам, че натрупаните от Вас знания и умения в здравната система и като председател на Регионална колегия на БАПЗГ – Перник за периода 2016 – 2025 г. ще Ви помогне с активни действия и приемственост за работите по набелязаните от Вас приоритети.

Българският лекарски съюз е партньор на БАПЗГ за постигане на общата ни цел в полза на цялата система и с визия за бъдещето.

Желя Ви здраве, сила на духа, воля и енергия.

На добър час!“

БЪЛГАРСКИ
ЛЕКАРСКИ СЪЮЗ

Ул. "Джонат" №2, 1000 София

BULGARIAN
MEDICAL ASSOCIATION

2, Donat St., 1000 Sofia, Bulgaria

Tel: +359 2 954 11 69, +359 2 954 11 26, +359 2 954 11 81, Fax: +359 2 954 11 86,
e-mail: blsu@blsbg.com

ДО

Г-ЖА ДИАНА ГЕОРГИЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА БАПЗГ

УВАЖАЕМА Г-ЖО ГЕОРГИЕВА,

Позволете ми от името на Управителния съвет на БЛС и лично от мое име да Ви поздравя с избирането Ви за председател на Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи. 430-те делегати на Седмия редовен отчетно-изборен конгрес на асоциацията Ви гласуваха доверие, но и Ви натовариха и с голямата отговорност да представлявате и защитавате интересите на най-многобройното съсловие в здравеопазната система — около 50 000 души.

Вярвам, че натрупаните от Вас знания и умения в здравната система и като председател на Регионална колегия на БАПЗГ - Перник за периода 2016 – 2025 г. ще Ви помогне с активни действия и приемственост за работите по набелязаните от Вас приоритети.

Български лекарски съюз е партньор на БАПЗГ за постигане на общата ни цел в полза на цялата система и с визия за бъдещето.

Желя Ви здраве, сила на духа, воля и енергия.

На добър час!

гр. София
25.03.2025 Г.

Д-Р НИКОЛАЙ БРЪНЗАЛОВ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС НА БЛС

ПОЗДРАВТЕЛНИ АДРЕСИ

РЪКОВОДСТВОТО НА БСЛАФ ПОЖЕЛА МНОГО ПРОФЕСИОНАЛНИ УСПЕХИ, СИЛИ И МЪДРОСТ НА НОВОИЗБРАНИТЕ ЧЛЕНОВЕ НА УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ НА БАПЗГ

На 31 март 2025 г. получихме поздравителен адрес от Българския съюз на лекарските асистенти и фелдшерите по повод избора на ново ръководство на Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи. В поздравлението, подписано от председателя на УС на БСЛАФ Александър Александров, се казва: „Уважаема госпожо Георгиева, приемерте нашите най-искрени поздравления по повод избирането Ви за председател на Управителния съвет на БАПЗГ.

Ръководството на БСЛАФ пожелава много професионални успехи, сили и мъдрост на новоизбраните членове на Управителния съвет на БАПЗГ, за отстояване достойното място на Асоциацията и на нейните членове в общественния живот на РБългария.

С настоящото изказваме готовност да продължим добрата си съвместна работа с Вашата организация в името на добруването и просперитета на нашите съсловия.

В името на доброто ни сътрудничество, каним новия екип на БАПЗГ на съвместна среща в удобно за Вас време в новооткрития ни офис...“

Председателят на БАПФ към новото ръководство на БАПЗГ и специалистите по здравни грижи:

БЪДЕТЕ ГОРДИ ЗА ТОВА, ЧЕ ВЪПРЕКИ НЕИМОВЕРНИТЕ ТРУДНОСТИ ПРОДЪЛЖАВАТЕ ДА РАБОТИТЕ ПРОФЕСИОНАЛНО!“

Председателят на Управителния съвет на Българската асоциация на помощник-фармацевтите Лиляна Петрова поздравя новият председател на Управителния съвет на Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи Диана Георгиева с избирането ѝ за отговорния пост на 7 април 2025, когато отбелязахме Световния ден на здравето. „Пожелаваме ви здраве и успехи в защитата на професионалните интереси на професиите, които представлявате! Изразяваме надежда, че ще продължим сътрудничеството си в защита на съсловията ни!“, казва в поздравлението се Лиляна Петрова. Тя честити Световния ден на здравето и професионалния празник на работещите в областта на хуманната медицина.

В поздравлението се казва още: „Живеем в сложни времена, когато да си избрал професия на здравен специалист е истинско предизвикателство. Живеем във времена, когато да се посветиш на здравето на пациентите не е оценено, а често и обезценено.

Но въпреки обърканото ни законодателство и стресиращата работна среда ви пожелавам да имате сили и мотивация да сте все така всеотдайни, със знания и старание да сте до болните хора, които имат нужда от вашата грижа към тях. Пожелавам да не губите вяра и сили да отстоявате правото си на нормален професионален стандарт! Бъдете все така достойни за избраната от вас професия! Бъдете горди за това, че въпреки неимоверните трудности продължавате да работите професионално!“

ПОЧИТ

БАПЗГ ПОДНЕСЕ ВЕНЕЦ ПРЕД ДОКТОРСКИЯ ПАМЕТНИК В СОФИЯ

Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи поднесе венец пред Докторския паметник в София. По повод 147-ата годишнина от Освобождението на България от османско владичество на 5 март 2025 г. Българският Червен кръст организира възпоменателна церемония в памет на загиналите в Руско-турската освободителна война лекари, фелдшери, милосърдни сестри, фармацевти, самарянки и санитарии.

Докторският паметник е изграден в периода 1882 – 1884 г. по проект на чешкият архитект Антон Йосиф Томашек с дарения от българските граждани. На всяка от четирите страни на пирамидата са изписани имената на селищата, където са се водили най-големите сражения – Плевен, Пловдив, село Мечка и връх Шипка. Върху каменните блокове са издълбани имената на 531 медици, загинали за свободата на България.

Представители на Българската и Руската православни църкви отслужиха заупокойна панихида, придружена с отдаването на военни почести. Както всяка година в церемонията участваха гвардейци, офицери и Представителният духов оркестър на Националната гвардейска част. Почит към загиналите медици отдадоха посланици, дипломати, държавни ръководители, политици, общественици и граждани.

ПОЗИЦИЯ

ИЗПРАТИХМЕ ПОЗИЦИЯ ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА 51-О НАРОДНО СЪБРАНИЕ И ПРЕДСЕДАТЕЛИТЕ НА ПАРЛАМЕНТАРНИ ГРУПИ ОТНОСНО ЖЕЛАНИЕТО НА ДЕПУТАТКАТА ЛАРИСА САВОВА ДА КЪРМИ БЕБЕТО СИ ПО ВРЕМЕ НА РАБОТА

Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи изпрати днес, 26 март 2025 г., своя Позиция до председателя на 51-о Народно събрание Наталия Киселова и председателите на парламентарни групи относно желанието на депутатката Лариса Савова да кърми бебето си по време на работа.

В позицията, подписана от председателя на УС на БАПЗГ Диана Георгиева и заместник-председателя на УС на БАПЗГ Райна Бояджиева се казва:

„УВАЖАЕМА ГОСПОЖО КИСЕЛОВА,

УВАЖАЕМИ ПРЕДСЕДАТЕЛИ НА ПАРЛАМЕНТАРНИ ГРУПИ,

Във връзка с излязлата в медиите информация за желанието на депутатката Лариса Савова да кърми 4-месечната си дъщеричка по време на работа заявяваме, че всяка работеща майка има право да кърми бебето си и работодателят е длъжен да ѝ осигури такава възможност. Независимо, че Лариса Савова работи в държавния орган, който упражнява законодателна власт в Република България, тя също като останалите майки има право да кърми детето си в обособена за това стая или при необходимост – в парламентарната зала. Много майки с отговорна работа са отстоявали правото си да кърмят по време на работа, когато няма как да отложат ангажиментите си. Жените депутатки не могат да бъдат заменени от друг – нито в работата си, нито като майки. През есента на 2010 г. италианската евродепутатката Личия Ронзули влезе в залата на Европарламента със 6-месечната си дъщеричка. През лятото на 2017 г. това направи и шведската евродепутатка Юте Гутеланд, която влезе в парламентарната зала да гласува със своето бебе. Тогава тя изтъкна, че се възползва от своето право, но иска да повдигне и въпроса за това, че има много работещи жени, които няма на кого да оставят бебетата си и имат право да ги вземат със себе си на работа.

Бихме искали да припомним, че за бебето няма по здравословна храна от майчината кърма. Световната здравна организация (СЗО) и УНИЦЕФ препоръчват изключително кърмене до 6-месечна възраст и продължаване на кърменето до двегодишна възраст. На същата позиция е и Националният професионален консултативен съвет на акушерките към БАПЗГ.

Надяваме се у нас да се не осъществява дискриминация към нито една майка, която иска да накърми детето си – независимо дали е на работа или на разходка с рожбата си.“

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

НАД 30 АКУШЕРКИ И УНИВЕРСИТЕТСКИ ПРЕПОДАВАТЕЛИ ВЗЕХА УЧАСТИЕ В СЕМИНАР НА ТЕМА “ИЗПОЛЗВАНЕ НА НАУЧНИ ДАННИ ПРИ ИЗРАБОТВАНЕТО НА РЪКОВОДСТВА ЗА АКУШЕРСКИ ДЕЙНОСТИ”

На 14 март 2025 г. в Конферентната зала на МБАЛ “Света София” се проведе присъствен практически семинар на тема “Използване на научни данни при изработването на ръководства за акушерски дейности” под егидата на БАПЗГ – Централа в партньорство с Акушерска практика „Зебра“. Лектори на семинара бяха акушерки, академични преподаватели от Великобритания, с опит в прилагането на научни доказателства в практиката. На семинара присъстваха над 30 акушерки от практиката и академични преподаватели от медицинските университети у нас. За електронния бюлетин на БАПЗГ информира проф. Христина Милчева, дп, преподавател в Катедра „Здравни грижи“ на Медицинския факултет към Тракийския университет – Стара Загора.

През първата част на семинара професор Су Даун, PhD, от Университета в Ланкашир, изнесе лекция за внедряване на научно доказани факти в практиката. Тя направи анализ на по-важните научни открития в исторически план и ролята им за подобряване на акушерските дейности и грижи за здравето на родилките и новородените. Проф. Даун постави важни акценти върху водещата роля на науката и научните изследвания за образованието и връзката му с практиката, както и върху възможностите на акушерката да прилага дейности, базирани на научно обосновани доказателства за подобряване на работата в полза на пациентите.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

Трейси Купър, PhD, е акушерка на ръководни позиции във Великобритания. Тя е получила кралско отличие от принц Чарлз през 2018 г. за принос в акушерската практика при осъществяване на съвременните научни доказателства в практиката при работа с родилки и техните семейства. Акушерка Купър сподели своя професионален опит и отстояване на позиции за функционирането и развитието на ръководената от нея структура за акушерски грижи. Тя изнесе лекция за позициите по време на раждане и акцентира върху ролята на акушерката за подкрепа на раждащата и прилагане на различни пози за преодоляване на родилната болка и улесняване на раждането.

През втората част на семинара Анна Байром - с опит в обучението на акушерки, проведе интерактивно активизиране на аудиторията за споделяне на опит и решаване на проблеми в акушерската практика. Присъстващите споделиха преживявания, мнения и чувства, свързани с професията. Дискутираха се въпроси относно необходимостта от разработени и базирани на научни доказателства Ръководства за всяка акушерска дейност и грижа.

Обмяната на добри практики и идеи допринесе за осъзнаване на незаменимата роля на акушерката като основен фактор и движеща сила на промените в професионалната си практика. Разработването на ясни насоки и стандарти за осъществяване на акушерски дейности и грижи у нас ще подобри качеството на работа, ще направи по-здрава връзка и съответствие между теорията и практиката, и ще повиши доверието на пациентите към акушерките.

Всички участници в семинара получиха кредитни точки по Единната кредитна система на БАПЗГ за продължаващо обучение.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

80 ПРОФЕСИОНАЛИСТИ ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ ОТ ВАРНА И ДОБРИЧ ВЗЕХА УЧАСТИЕ В ОБУЧЕНИЕ НА ТЕМА „ГЛАУКОМАТА НА ФОКУС“

На 15 март 2025 г. във Факултета по фармация на Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна се проведе курс за професионалисти по здравни грижи на тема „Глаукомата на фокус“. Обучението беше организирано в партньорство между Университетската специализирана очна болница във Варна и Регионална колегия на БАПЗГ – Варна и имаше за цел да запознае специалистите по здравни грижи със съвременните дефиниции, класификации, методи за диагностика, подходи за лечение и профилактика на глаукомата. Лектори бяха доцент д-р Младена Радева, д.м.; гл. ас. д-р Добрин Бояджиев, д.м. и старша медицинска сестра Красимира Димитрова, д.оз. В обучението се включиха 80 професионалисти по здравни грижи от Варна и Добрич. За електронния бюлетин на БАПЗГ информира ст. сестра Красимира Димитрова, член на УС на БАПЗГ.

Обучението се проведе по време на Световната седмица на глаукомата (9 – 15 март 2025 г.), чието мото тази година е „Да се обединим за свят без глаукома“.

Според проучвания на СЗО в света има около 80 милиона души боледуващи от глаукома, от които приблизително 7.7 милиона са със сериозни зрителни увреждания, а 4 милиона са със слепота. По прогнози към 2040 г броят на поразените от глаукомата хора ще нарасне на 112 милиона.

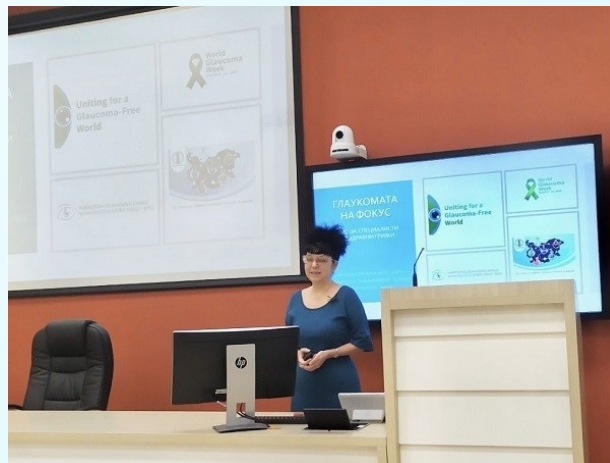
ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

„Ролята на медицинската сестра в менажиране на глаукомния процес е многостранна. Класическата пациент-центрирана роля е свързана с лечебно-диагностичния процес – подготовка и провеждане на изследвания, приложение на офталмологични медикаменти, оказване на периоперативна грижа“, коментира старша сестра Димитрова. Тя допълни, че съвременната медицинска сестра може да бъде много полезна в процеса на създаване на добра информационна среда за медицински услуги, инициативи и населението да бъде информирано за здравните възможности за превенция и лечение на глаукомата. Медицинската сестра оказва психологическа подкрепа на пациентите с новооткрита глаукома – за да

приемат заболяването и ежедневното лечение, а на пациентите с дългогодишна глаукома – да се справят с високи нива на тревожност, депресивни прояви и да бъде избегната социалната алиенация, битовия и транспортен травматизъм.

„Ние учим болните от глаукома на правилно приложение на антиглаукомните медикаменти, спазвайки хигиена на ръцете и грижа за флаконите. Обучаваме ги да прилагат правилно предписаното лечение и да посещават своя офталмолог два пъти годишно за проследяване на глаукомния процес, както и да търсят незабавно медицинска помощ, ако имат тревожни симптоми“, каза още старша сестра Димитрова. По думите ѝ съвременната медицинска сестра има роля в организиране и провеждане на скрининговите програми за ранно откриване на „тихия крадец на зрението“. Водеща е сестринската роля в здравното възпитание на индивида, семействата и общността относно ежегодните профилактични очни прегледи.

„Обучението е важно, за да подобряваме нашата професионална квалификация и да можем да прилагаме постиженията на съвременната офталмология и здравни грижи в ежедневната професионална практика“, изтъкна старша медицинска сестра Красимира Димитрова.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

63-МА ПРОФЕСИОНАЛИСТИ ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ ОТ СЛИВЕН ВЗЕХА УЧАСТИЕ В КУРС, ПОСВЕТЕН НА ЗАБОЛЯВАНИЯ НА ЩИТОВИДНАТА ЖЛЕЗА

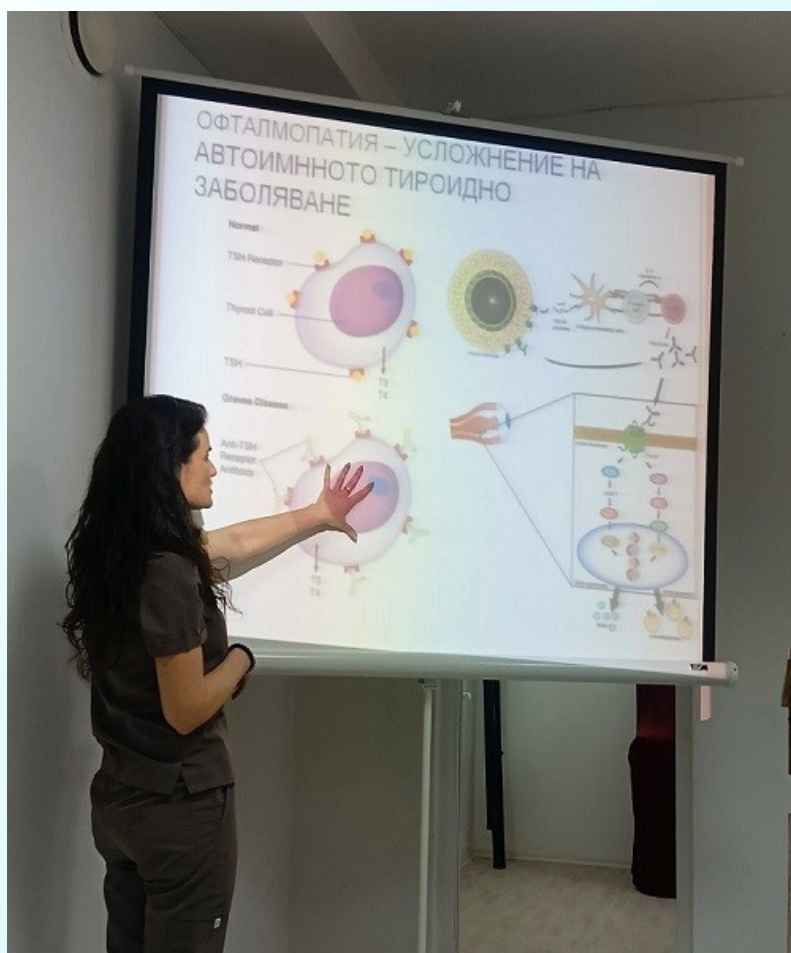
На 26 март 2025 г. в МБАЛ „Д-р Ив. Селимински“ - Сливен се проведе курс за продължаващо обучение на професионалисти по здравни грижи на тема „Заболявания на щитовидната жлеза. Диагностика. Методи на лечение“ с лектор д-р Наталия Канева, началник на Отделението по ендокринология в лечебното заведение. В обучението взеха участие 63-ма професионалисти по здравни грижи. Това съобщи за електронния бюлетин на БАПЗГ главната медицинска сестра на МБАЛ – Сливен Красимира Танева.

Ендокринологията е медицинска специалност, която изучава жлезите с вътрешна секреция в човешкия организъм, заболяванията свързани с тях и методите за диагностиката и лечението им. В изложението на лекцията си д-р Канева запозна курсистите с анатомията и физиологията на щитовидната жлеза, синтеза на хормони и тяхната регулация.

Разгледани бяха видовете изследвания и техните референтни стойности. Обърнато беше внимание на правилата за скрининг за функционални нарушения на щитовидната жлеза и за необходимостта от разширяване на изследванията, както и на правилната интерпретация на показателите,

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

удостоверяващи нивото на тиреоидните хормони, както и на показателите, удостоверяващи наличието и нивото на антитела срещу щитовидната жлеза. Лекторката обърна внимание какво е норма или нарушение в секрецията на жлезата. Посочени бяха плавилата за правилно провеждане на кръвните изследвания.

По-нататък в лекционния материал бяха разгледани заболяванията на щитовидната жлеза, свързани с хиперфункция или хипофункция и клиничната картина, която се наблюдава при пациентите. Бяха представени методите на проследяване на пациентите и използваните медикаменти, като беше наблегнато на правилния прием на съответните медикаменти. Особено внимание беше обърнато на проследяването на жени, планиращи да забременеят и на жени с вече настъпила бременност.

Обучението приключи с практически занимания, дискусия по поставените проблеми и полагане на изпитен тест. Успешно представилите се курсисти ще получат удостоверение и кредитни точки по Единната кредитна система на БАПЗГ за продължаващо обучение.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

КУРСОВЕ ЗА ДИСТАНЦИОННО ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ НА БАПЗГ

1. Разпознаване на симптомите на насилие – I част	10 кредитни точки
2. Разпознаване на симптомите на насилие – II част	12 кредитни точки
3. Наставничество в сестринството	13 кредитни точки
4. Дигитални технологии в образната диагностика	8 кредитни точки
5. Промоция на здраве. Здравно образование	24 кредитни точки
6. Конфликти в здравеопазването	14 кредитни точки
7. Управление на човешките ресурси в здравните грижи	17 кредитни точки
8. Оценка на качеството на здравните услуги - подходи, методи и техники	14 кредитни точки
9. Организиране и управление на процеса на възпитание в ранна детска възраст	16 кредитни точки
10. Сестрински грижи при трансмисивни (вектор-преносими) инфекции	15 кредитни точки
11. Профилактика на рака на маточната шийка – роля на акушерката	16 кредитни точки
12. Палиативни грижи	21 кредитни точки
13. Помощни технологии - технически помощни средства	8 кредитни точки
14. Технически помощни средства при различни видове увреждания	10 кредитни точки
15. Комуникация с хора с увреждания	5 кредитни точки
16. Хранителни добавки - класификация. Модул 1	8 кредитни точки
17. Хранителни добавки - микроелементи. Модул 2	6 кредитни точки
18. Хранителни добавки - макроелементи. Модул 3	9 кредитни точки
19. Хранителни добавки - фитохимикали. Модул 4	8 кредитни точки
20. Диабетът в детска възраст	7 кредитни точки

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Провеждане на курсовете: Целогодишно
 Начало на курс: Всяко 15-то число на месеца
 Продължителност на обучението: 15 дни
 Регистрацията в платформата и заплащането за избрания курс
 се правят най-малко 5 дни преди началото на курса.
 При необходимост от допълнителна информация свържете се с нашите курсови
 администратори на тел: 02/915 69 15, 0886 615 600, 0886 591 849.
 E-mail: cpo.bapzg@gmail.com

ПЕРИОДИЧНИ ИЗДАНИЯ**КАК ДА СЕ АБОНИРАТЕ
ЗА СПИСАНИЕ "ЗДРАВНИ ГРИЖИ"**

Уважаеми професионалисти по здравни грижи,
Абонаментът за 2025 г. ще се осъществява
само за електронния вариант на списанието.

Ако искате да се абонирате, необходимо е да направите следните три стъпки:

Регистрация в платформата за дистанционно обучение на БАПЗГ,
в раздел **Списание "Здравни грижи" 2025**
<https://learning.nursing-bg.com/DL/Registration/Schedule.aspx>

Заплащане на абонаментната такса на банковата сметка на БАПЗГ като посочите
основанието за превеждане на сумата (абонамент за сп. "Здравни грижи"):

IBAN: BG69VPBI81701714026754

BIC: VPBIBGSF

Банка "Юробанк България" АД

Копие от документа за извършено плащане изпратете на следния имейл:
spo.bapzg@gmail.com

**ПОЛУЧАВАНЕ НА ПОТРЕБИТЕЛСКО ИМЕ И ПАРОЛА
ЗА ДОСТЪП ДО СЪДЪРЖАНИЕТО**

Повече информация можете да получите на тел. 0888 615 600

Годишният абонамент за сп. „Здравни грижи“ е 10.00 лв. и носи 15 кредитни точки

Внимание:

**Членове на БАПЗГ, които са заплатили за електронен абонамент,
но нямат активна регистрация в платформата за дистанционно обучение,
няма да получат кредитни точки.**

СКРИНИНГ

ВЪВ ВАРНА СЕ ПРОВЕДЕ СКРИНИНГ ЗА РАННО ОТКРИВАНЕ И ДИАГНОСТИЦИРАНЕ НА ГЛАУКОМА ЗА МЕДИЦИНСКИ СЕСТРИ

Скрининг за ранно откриване и диагностиране на глаукома за медицински сестри се проведе на 19 и 20 март 2025 г. в морската ни столица. Инициативата е на мениджърския екип на Университетската специализирана болница по очни болести за активно лечение - Варна. За електронния бюлетин на БАПЗГ информира Красимира Димитрова, старша медицинска сестра в лечебното заведение.

„Заедно с обучението „Глаукомата на фокус“, което проведохме на 15 март тази година в Медицински университет - Варна, профилактичните прегледи за медицински сестри са нашият принос в глобалната кампания за обединяване на усилията на офталмологичната общност за свят без глаукома“, коментира старша сестра Красимира Димитрова. „Основната ни цел е всеки човек ежегодно да има достъп до офталмологична помощ, да се повиши осведомеността на хората за заболяването глаукома и за възможностите за предотвратяване на двучна необратима слепота“, допълни още тя.

Фамилно обременени с глаукома се оказаха 31% от прегледаните медицински сестри. На половината от тях беше дадена препоръка за провеждане на високоспециализирани изследвания. При някои ме-

СКРИНИНГ

дицински сестри бяха открити промени в макулата, а при други бяха измерени гранични стойности на вътреочното налягане. При една трета от медицинските сестри бяха открити и промени в прозрачността на лещата.

Чрез безплатните профилактични прегледи водещите офталмологични специалисти във Варна изразяват грижа за очното здраве и качеството на живот на медицинските сестри.

МЕДИИТЕ ЗА НАС

БЛИЗО 30 000 МЕДИЦИНСКИ СЕСТРИ СА НЕОБХОДИМИ, ЗА ДА СЕ ПРЕОДОЛЕЕ НЕДОСТИГЪТ В ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

Близо 30 000 медицински сестри са необходими, за да се преодолее недостигът в здравеопазването. През последните 30 години броят на медицинските сестри е намалял почти наполовина. Служителите в сферата на здравеопазването наблюдават тревожна тенденция – новозавършващите специалност „Медицинска сестра“ нямат интерес към професията. С надежда да се ограничи този дефицит на кадри от Министерството на образованието и науката предлагат специалността да бъде защитена и да отпаднат таксите за обучение, информира Zdrave.net на 5.03.2025 г. като се позова на репортаж по БНТ.

Едва половината от новозавършилите специалност „Медицинска сестра“ обаче имат желание да практикуват. Липсата на интерес към професията води до осезаем недостиг на кадри в цялата страна. Средната възраст на медицинските сестри е 50 години, а всяка трета е на пенсионна възраст.

Лиляна Делева е старша медицинска сестра в столичната болница „Света Анна“. Има 43 години стаж и макар вече да е пенсионерка, продължава да работи в Клиниката по анестезиология и реанимация, защото обича работата си. „Мъчно ми е да оставя сестрите без мен, работата е страшно много. Изключително тежко е, тежък труд, който не е влязъл в такова отделение – болни, стрес, мъка, пациенти между живота и смъртта и това се преживява от нас“, разказва тя пред БНТ. С тъга споделя, че у младите днес липсва интерес към професията: „Наблюдавам стресираност от тяхната страна и не такава отдаденост, както беше по наше време. Поколенията са различни, нашето беше отдадено, сега имат повече възможности – могат да ходят в частни болници, в чужбина, при нас го нямаше, на нас животът ни беше болницата“, казва тя. И изпитва тъга по отминалите времена, когато е имало достатъчно медицински сестри на работното ѝ място: „Беше по-добре, сега нямаме време да се видим за пет минути, всичко е само вързано“.

МЕДИИТЕ ЗА НАС

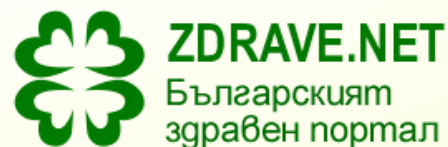
Владислава Славова е акушерка и операционна сестра във Видин. Когато започва работа преди повече от 20 години е най-младата в болница, и към днешна дата продължава да е най-младата медицинска сестра. Признава, че на нея и колегите ѝ се налага да работят на повече от едно място: *„Това води до физическа умора и бърнаут, това не се променя години наред и човекоресурсът е най-скъпото нещо, което години наред не е оценено в здравеопазването“*. Според нея предложението „медицинска сестра“ да е защитена професия е добро, но недостатъчно. *„Държавната такса не е толкова висока и не е различна от тази за другите специалности, който иска да учи, ще намери финансиране. Вече има политика болници да финансират обучението на кадри, за да останат в болницата, заплащането няма да реши проблема, напротив, фокусът трябва да бъде към промяна на законодателството, за да може тази професия да стане примамлива на пазара на труда“*, смята тя.

Макар да има малко желаещи да упражняват професията, все още се намират млади, които искат да помагат. Сред тях е Мариела Будина – старша медицинска сестра на Клиника по УНГ. От 6 години практикува. Работила е за кратко във Великобритания, но се връща с желанието да се развива в България. *„Първият мотив е трудовото възнаграждение – ако има адекватно, и тук ще останат кадри“*, смята тя. В курса ѝ са започнали да учат 60 души, около половината обаче се реализират в професията. *„Заплащането е основен фактор, но не ме е спирало да се върна тук, тук е на ниво медицината, тук пациентът по-лесно има достъп до медицина, отколкото в чужбина“*, споделя Будина. В Клиниката по УНГ болести, в която работи на 12-часова смяна, има две медицински сестри, а за да няма свръхнатоварване трябва да са двойно повече. *„Те се натоварват, тази липса на кадри се отразява на лекарите и на пациентите. Стресът идва от липсата на кадри и сестрите изморяват от дългите 12-часови смени“*, изтъкна сестра Будина. За това е на мнение, че ако специалността бъде защитена и освободена от такси, това ще облекчи доста от желаещите да я изучават. *„Някои финансово не могат да си позволят да учат, това ги спира, а имат желание“*, смята тя.

И все пак, както казват медиците, има изключения. Така наричат новозавършващите, които след изкаран стаж са решени да останат в здравната система. Като Елена Вирянска, която е студентка в IV курс. И е убедена – ще практикува, и то в България. Споделя, че за нея заплащането не е най-важното: *„Кое е най-важно – това, че помагаме на хората, защото ако всеки тръгне да заминава в чужбина, няма да останат кадри, които да помагат на българското здравеопазване“*.

И докато се намерят стимули за младите, Лиляна и нейните колеги са категорични – ще продължат да работят. Защото медицината за тях не е просто професия, а мисия – да помагат и спасяват човешки животи.

МЕДИИТЕ ЗА НАС

НЯМА ДА СЕ НАМАЛЯВА ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТТА НА ОБУЧЕНИЕТО НА МЕДИЦИНСКИТЕ СЕСТРИ И АКУШЕРКИТЕ

На този етап няма да се намалява продължителността на обучението на медицинските сестри и акушерките – идея, срещу която се обявиха всички заинтересовани съсловни организации. Причината е, че ресорните министри не са подкрепили предложението за 3+2 години бакалавърско обучение на медицинските сестри.

Това стана ясно от думите на председателя на Сдружението на медицинските университети в България проф. Добромир Димитров, ректор на Медицински университет - Плевен, по време на организирана от него среща по проблемите на професионалистите по здравни грижи. За това съобщи Zdrave.net на 12.03. 2025 г. като се позова на информацията от МУ –Плевен.

Проф. Димитров предложи да се работи в посока на актуализиране на Единните държавни изисквания и осъвременяване на учебните планове на специалностите от направление „Здравни грижи“. В допълнение проф. Добромир Димитров подчерта, че не се прави достатъчно за въвеждане на високи технологии в обучението на здравните специалисти, както е при лекарите – няма обучение чрез виртуална и добавена реалност, както и достатъчно симулационно обучение преди влизане в клиничната практика.

МЕДИИТЕ ЗА НАС

Две са големите групи проблеми, свързани с професионалистите по здравни грижи у нас. Първата обединява проблемите в обучението им, а втората – проблемите, свързани със задържането им в България. Около това заключение се обединиха участниците в срещата.

В нея участие взеха представители на всички заинтересовани професионално-съсловни организации: Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи (БАПЗГ), Българската асоциация на помощник-фармацевтите (БАПФ), Българския съюз на лекарските асистенти и фелдшери (БСЛАФ). От страна на медицинските университети в срещата участваха членове на ръководствата и на факултетите по обществено здраве, както и членове на академичния състав на катедрите, които обучават студенти в направление „Здравни грижи“.

Участниците решиха в едномесечен срок да се сформира работна група, включваща представители от всяка от присъстващите съсловни организации, както и от Българския лекарски съюз, по един представител от всяка специалност в направление „Здравни грижи“ на висшите училища, както и от университетските и общинските болници като работодатели. В двумесечен срок работната група ще излезе с предложения пред ресорните министерства за промени както по отношение на университетското обучение на здравните професионалисти, така и към работодателите в системата на здравеопазването.

На срещата беше решено още да се изработи единна Стратегия за развитие на направление „Здравни грижи“, а в комуникационно отношение – да се обединят усилията в общонационална информационна кампания, която да повиши интереса на младите хора към професиите на професионалистите по здравни грижи.

Уважение от страна на обществото и колегите, възможности за професионално и академично израстване, дефиниране на ясна програма за формиране на стартова заплата и поетапно увеличаване на възнагражденията, поддържане на високо качество на обучението, уеднаквяване на критериите за прием на студенти в специалностите от направление „Здравни грижи“ във висшите училища, които ги предлагат. Това са ключовите фактори за удовлетворение на професионалистите по здравни грижи, обобщени по време на срещата председателката на БАПЗГ Милка Василева.

Председателката на БАПФ Лиляна Петрова пък представи няколко проблема, свързани с мотивацията и реализацията на помощник-фармацевтите в България, както и необходимостта от синхронизация на българското законодателство с европейските практики и международни стандарти.

Александър Александров, председател на БСЛАФ, от своя страна представи възможностите, които предоставя професията „Лекарски асистент“. Тези медицински специалисти диагностицират, лекуват общи заболявания и могат да изписват лекарства. Припомнено беше, че и в момента голяма част от работещите в спешната помощ са лекарски асистенти и фелдшери. Според БСЛАФ с по-активното интегриране на лекарските асистенти в системата на здравеопазването голяма част от проблемите с кадровата криза в извънболничната помощ могат да бъдат разрешени краткосрочно в рамките на няколко години. В тази връзка се обърна внимание на неотложната необходимост от увеличаване на броя на студентите по тази специалност, особено в Северна България. Представителите на БСЛАФ предложиха професията „лекарски асистент“ също да стане защитена.

МЛАДА СМЯНА

БЪДЕЩИ МЕДИЦИНСКИ СЕСТРИ ОТ ФИЛИАЛ ВЕЛИКО ТЪРНОВО ИЗНЕСОХА БЕСЕДА ЗА ЛАЙМСКАТА БОЛЕСТ В ДНЕВЕН ЦЕНТЪР ЗА СТАРИ ХОРА

В края на март 2025 г. студентите от специалност „Медицинска сестра“ от Филиал Велико Търново на Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ - Варна заедно с тяхната преподавателка гл. ас. Янка Маркова изнесоха пред възрастните хора от Дневен център за стари хора в старопрестолния град презентация на тема: "Лаймска болест". Запролетява се, започваме да излизаме сред природата, по паркове и градинки, затова възрастните хора трябва да знаят как да се предпазват от кърлежите - разпространители на заразата!

Студентите измериха пулса, сатурацията, кръвното налягане и кръвна захар на всички присъстващи.

СТУДЕНТИ С ИНИЦИАТИВИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ПРОФИЛАКТИКА НА СЛУХА

С инициативи, насочващи вниманието на обществеността към превенция и профилактика, за пета поредна година Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна отбеляза Световния ден на слуха, който се провежда под егидата на Световната здравна организация (СЗО), информира Zdrave.net на 07.03. 2025 г. като се позова на съобщение от вуза. Тазгодишното мото е „Промяна на мисленето: Силата е в теб! Да направим грижата за слуха реалност“.

Събитията, посветени на Световния ден на слуха, бяха с активното участие на студенти и преподаватели от Филиалите на Медицински университет – Варна в градовете Шумен и Велико Търново.

Във Филиал Шумен отбелязването на деня на слуха започна с артистична изява по темата, представена от студенти от 1 курс, специалност „Акушерка“. Инициативата продължи с лекция по проблемите на слуха, представена от проф. д-р Марио Милков – заместник-ректор „Международно сътрудничество“ в МУ-Варна и преподавател във Филиал Шумен. Темата на лекцията на проф. Милков беше насочена към грижата за слуха при всички възрасти – универсален скрининг при новородени, превенция на слуха при подрастващи и подобряване качеството на живот при възрастни хора с намален слух.

Според проф. Милков профилактичните прегледи са необходими за навременното откриване на предпоставки, които могат да доведат до трайно увреждане на слуха или внезапната му загуба. Специалистът презентира пред студентите високотехнологична апаратура на световно ниво, с която разполага МУ – Варна и е предназначена за изследване и лечение на слухови проблеми.

Събитието във Филиал Шумен завърши с флашмоб. С участието на академичната и студентската общност беше направена фигура, наподобяваща човешкото ухо. Инициативата се проведе като част от събитийния календар, посветен на 10-годишнината от създаването на Филиал Шумен.

Във Филиал Велико Търново отбелязването на Световния ден на слуха беше включено в програмата на Деня на отворени врати, който бе организиран за кандидат-студенти и техните родители. В присъствието на повече от 120 души – ученици от градовете Велико Търново и Свищов, родители, преподаватели и студенти от Филиала, беше изнесена лекция с уъркиоп „Да направим грижата за слуха реалност“, представени от ръководителя на Катедра „Здравни грижи“ във филиала доц. Асен Куцаров. Акценти бяха демонстрация на системи за скрининг и профилактика на проблеми със слуха и ролята на специалистите по здравни грижи в промоцията и профилактиката на здравето.

В Деня на отворени врати на Филиал Велико Търново кандидат-студентите имаха възможност да се запознаят с учебната база на филиала и с работата на медицинската сестра и акушерката. За гостите бяха направени и демонстрации на медицински манипулации. Ученици и родители посетиха също практическите зали на Филиала и бяха запознати с модерните интерактивни системи за обучение, мулажи и тренажори.

Събитията във Филиал Велико Търново бяха част от инициативите за 10-годишнината и на този филиал на МУ – Варна.

МЛАДА СМЯНА

ТРАКИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ – СТАРА ЗАГОРА И ОБЩИНА СИЛИСТРА ОБЕДИНЯВАТ УСИЛИЯ ЗА СПРАВЯНЕ С НЕДОСТИГА НА МЕДИЦИНСКИ СЕСТРИ В РЕГИОНА

Ректорът на Тракийски университет проф. д-р Добри Ярков и кметът на община Силистра Александър Сабанов обсъдиха възможността за разкриване на изнесено практическо обучение на медицински сестри в крайдунавския град. Това се е случило на втора работна среща между двамата, информира БТА на 10.03.2025 г. като се позова на съобщение от пресцентъра на старозагорското висше училище.

„В Община Силистра имаме нужда от над сто медицински лица и затова направихме връзка с проф. Ярков“, каза кметът на община Силистра, Александър Сабанов. Той допълни, че „бързо стават нещата, когато има желание от двете страни: „Надявам се и да стигнем до заветната цел за разкриване на факултет, който може да покрие нуждите от обучение не само в региона, но и в някои части на съседна Румъния“. От думите му става ясно, че има и подготвена сграда за провеждане на обучение, която преди време е била училище.

Основната цел на разговора е разкриването на факултет. *„Сътрудничеството между университета и Община Силистра е ключово за решаването на този важен проблем. Ние сме готови да предоставим необходимото академично съдържание и методическа подкрепа, за да гарантираме качествено образование на бъдещите медицински сестри. Това партньорство ще помогне не само за подобряване на здравните услуги в региона, но и за създаване на възможности за професионално развитие на младите хора“, казва проф. Ярков.*

„Нуждата от медицински сестри е повече от крещяща при нас, каквато е и тенденцията в цяла България. Според данните от 2023 г., за последните 30 години броят на медицинските сестри е намалял почти два пъти в национален мащаб, а към 2025 г. недостигът е на близо 17 000 медицински сестри. Необходимостта от сестри в по-малките населени места е още по-голяма, тъй като възрастовият състав на настоящите показва, че в следващите 10 години ще са необходими около 150 нови сестри за една областна болница като нашата, за да гарантираме устойчивостта на медицинската грижа. Качеството на едно медицинско обслужване зависи от минималния брой сестри спрямо лекарите, който трябва да бъде три към едно. В момента има места и отделения, в които са едно към две, дори едно към едно, при положение че лекарите не са много“, допълва директорът на МБАЛ – Силистра – д-р Васил Славов.

Идеята на общината и болницата е в сътрудничество с Тракийския университет да гарантират добро образование на младите хора в региона, като им осигурят практическо и сградно обезпечаване, както и финансово стимулиране в различни нужди и посоки. Очаква се през есента да започнат обучение първите приети студенти.

МЛАДА СМЯНА

СТУДЕНТИ И ТЕХНИТЕ ПРЕПОДАВАТЕЛИ ОТ МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ПЛОВДИВ ИНИЦИИРАТ СРЕЩИ С ПАЦИЕНТИ

По повод 80-годишнината от откриване на първото училище за акушерки в Пловдив студенти и техните преподаватели от Катедрата по акушерски грижи на Медицински университет - Пловдив иницират срещи с пациенти на Клиниката по акушерство и гинекология към УМБАЛ „Свети Георги“, информира Zdrave.net на 10.03. 2025 г. като се позова на съобщение от висшето училище.

Младите специалисти ще представят обучителни лекции на различни теми, свързани с бременността, раждането, послеродовия период, кърменето, грижите за новороденото и профилактика на онкозаболяванията при жените. Инициативата цели да повиши информираността на пациентите, от една страна, и ангажираността на студентите към професията - от друга.

Срещите ще се провеждат в заседателната зала на АГ-клиниката към УМБАЛ „Свети Георги“ с начален час 11:00 часа при следния график, уточняват от университета:

- 20. 03. 25 г. – Протичане на раждането;
- 24. 04. 25 г. – Възстановяване след раждане;
- 22. 05. 25 г. – Масаж и гимнастика на новородено;
- 19. 06. 25 г. – Хранене по време на бременност и кърмене;
- 18. 09. 25 г. – Ранен контакт. Кърмене през първа седмица след раждане;
- 23. 10. 25 г. – Захранване на детето;
- 20. 11. 25 г. – Прием на течности от кърмачето. Характеристики на водата. Вода, подходяща за приготвяне на храна за бебета. Безопасно приготвяне на млека за кърмачета. Препоръки на СЗО;
- 18. 12. 25 г. – Безопасна среда за отглеждане на новородено.

ПРЕДСТОЯЩИ СЪБИТИЯ

ПОКАНА

ЗА

VI КОНГРЕС НА БЪЛГАРСКАТА АСОЦИАЦИЯ НА ЛАБОРАНТИТЕ В ОБРАЗНАТА ДИАГНОСТИКА И ТЕРАПИЯ

06.06 – 08.06.2025 г., гр. Варна

Председател:
Димитър Първанов

Научен комитет:
Петранка Гагова
Невенка Бонинска
Цветелина Меламед
Цветелина Зашева
Надя Джанкова

Срокове:

- Ранна регистрация – 31.03.2025 г.
- Късна регистрация – 15.05.2025 г.
- Изпращане на резюме – 30.04.2025 г.

Изисквания към резюметата:

- Да са в направления:
- Образна диагностика;
 - Нуклеарна медицина;
 - Лъчелечение;
 - Вария.

ВИДОВЕ РЕЗЮМЕТА:

- Обучителна презентация – 20 минути
- Научни съобщения – 15 минути
- Клинични случаи – 10 минути

Резюметата ще бъдат приети при условие, че сте попълнили в регистрационната форма заявка за участие с доклад или електронен постер и сте заплатили такса участие. Таксата се внася по банков път.

Получател: Сдружение БАЛОДТ;

Банка: Банка ДСК; IBAN: BG52STSA93000024026151; BIC: STSABGSF

При необходимост от повече информация: тел. 0888 539 856

ПРЕДСТОЯЩИ СЪБИТИЯ

Организационен комитет

Председател:
Румяна Желязкова
Зам. Председател:
Доц. Теодора Евтимова, д.оз
Членове:
Тодорка Валентинова
Елена Маркова

БАПЗГ
Регионална колегия—
Шумен
и
МУ-Варна
Филиал Шумен

Научен комитет

Председател:
Проф.д-р Соня Тончева д.оз.н
Главен Координатор на ЕС по ЗГ

Членове:
Филиал Шумен на МУ Варна

Гл.ас. Радостина Жечева, д.оз
Гл.ас. Милена Тодорова, д.оз
Гл.ас. Христина Генчева, д.оз
Гл.ас. Мария Добрева, д.оз
Гл.ас. Теодора Димитрова
Гл.ас. Теодора Йорданова

“МБАЛ Шумен” АД
Ст.м.с. Пенка Божилова
Ст. Специалист Илия Илиев
ДПБ - с.Царев брод
Гл.м.с Марияна Матева

Детски ясли
Директор Жанета Василева

Регистрация :
Място: гр. Шумен
Хотел Шумен
Дата: 24.10.2025г.
Час: 12:00ч.

Откриване на Форума
Час: 14:00ч.

За информация:
GSM : 0885817050
E-mail:
rk_barzg_shumen@abv.bg

Покана

XIX Национален форум
на специалистите
по здравни грижи
и
постерна секция
за медицински специалисти
и студенти

“Справедлив достъп
до качествени здравни
грижи”
24.X.25г.-25.X.25г.
Гр. Шумен

ПРЕДСТОЯЩИ КУРСОВЕ И СЪБИТИЯ

ДНИ НА МЕДИЦИНСКАТА НАУКА

ЮБИЛЕЙНА
КОНФЕРЕНЦИЯ
**НАУКА и
МЛАДОСТ
2025**

Проектна сесия

*Конкурс за студенти и млади учени по медицина, дентална медицина,
фармация, обществено здраве и здравни грижи*

09 - 11. 05. 2025 09. 05. 2025

Аудиторен комплекс, МУ - Пловдив

www.asclepius.bg

www.mu-plovdiv.bg

ПРЕДСТОЯЩИ ОБУЧЕНИЯ

Регионална колегия на БАПЗГ – София ще проведе курс за продължаващо обучение на тема „Конфликти в процеса на осъществяване и управление на здравните грижи. Лектор на курса е проф. Иванка Стамболова, дм, Катедра „Здравни грижи“ към Факултета по обществено здраве на Медицински университет – София. Курсът ще се проведе на 20 май 2025 г. от 15:00 часа в зала „Европа“ на Парк-хотел Москва.

През май в Отделението по детска неврохирургия на УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“ ще се проведе тридневен курс за медицински сестри на тема „Гръбначни травми в детска възраст“. Лектори на курса са проф. Николай Габровски, доц. Велинов, доц. Поптодоров, старша медицинска сестра Иванова (тел. 02 9154 446). Участниците в обучението ще получат по 20 кредитни точки по Единната кредитна система на БАПЗГ.

На 9 и 10 юни 2025 г. в Централната лаборатория по микробиология на УМБАЛ „Александровска“ ще се проведе обучение на тема „Нови диагностични методи в микробиологичната лаборатория“. Ръководител на курса: Старши медицински лаборант Поликсения Влагова.

От 12 до 16 май 2025 г. в Клиниката по Клинична алергология на УМБАЛ „Александровска“ ще се проведат обучения на тема „Кожни проби при възрастни“ и „Инхалаторно лечение – видове, устройства, техника на използване“. Ръководител на курсовете е старша медицинска сестра В. Ранева.

На 7, 8 и 9 май 2025 г. в Клиниката по съдебна медицина и деонтология на УМБАЛ „Александровска“ ще се проведе обучение на тема „Актуални проблеми при съдебномедицинските лабораторни изследвания“. Участниците в обучението ще получат по 20 кредитни точки по Единната кредитна система на БАПЗГ.

През май в Университета „Проф. д-р Асен Златаров“ Бургас ще се проведе обучение на тема „Съвременна визия на медико-социалните грижи за деца с аутизъм“ с лектор доц. Моника Обрейкова. Предвидени са 20 учебни часа за представяне на темата. През същия месец в университета ще се проведе и обучение на тема „Научно - приложни изследвания в практиката на специалиста по здравни грижи“, предвидени са 25 учебни часа. Лектори на курса ще бъдат доц. Моника Обрейкова, асистент Г. Карашмалъкова и преподавателката Ел. Дарачева.

На 21 май 2025 г. в МБАЛ по неврология и психиатрия „Свети Наум“ ще се проведе тематичен курс за рентгенови лаборанти на тема „Образни изследвания при неврологични и психични заболявания“. Участниците в обучението ще получат по 8 кредитни точки по Единната кредитна система на БАПЗГ.

НОВОСТИ В МЕДИЦИНСКАТА ПРАКТИКА

ДИГИТАЛНИ ГРИВНИ ПОМАГАТ НА САМОТНО ЖИВЕЕЩИ ВЪЗРАСТНИ ХОРА ОТ ПЛОВДИВСКИТЕ СЕЛА

Десетки самотно живеещи възрастни хора от пловдивските села са били спасени благодарение на дигитални гривни, които носят ежедневно на ръката си. Чрез SOS устройствата те са свързани денонощно с лекарите и с близките си, а здравословното им състояние се следи по няколко пъти на ден. За това информира Zdrave.net на 04.03.2025 г.

82-годишната Лилия Богоева е една от тринайсетте жители на пловдивското село Костиево, която носи гривната. Жената живее сама от години, а чрез дигиталното устройство има постоянен контакт с дъщеря си.

„Като натиснеш бутончето, може да ти се обадят или от колцентъра, или дъщеря ми. Винаги имам връзка с някой, който веднага може да се притече на помощ“, каза Лилия Богоева пред БНТ.

На всеки четири часа гривните дават информация за кръвното налягане, пулса и температурата на възрастните хора. Наскоро жена е била спасена, след като гривната ѝ е показала, че поддържа висока температура. *„Потребителят тогава се сеца да си измери температурата. Установяват температура 39,4. Веднага се обажда на личния лекар. Той идва на място и установява тежка бактериална инфекция“,* обясни Соня Кунева, директор „Програми и проекти“ в Община Марица.

Дигиталното устройство показва също дали човекът се чувства зле. То отчита, ако му е прилошало и е паднал на земята.

„Дъщеря ми живее в София. На ден по два-три пъти ми се обажда. Много ми е спокойно“, отбеляза Николинка Калоферова.

Община Марица е пионер в социалната услуга, която се прилага вече и в други села. Заради оръзан бюджет от Социалното министерство обаче дигиталните гривни са драстично намалени.

„Министерството наистина трябва да погледне с добро око към добрите практики, защото доказахме, че това е една добра практика, не само в община Марица, но и за цяла България. И да задели повече средства за тези хора“, подчерта кметът на община Марица Димитър Иванов.

Възрастните хора също се надяват услугата да продължи. Освен постоянната връзка, те са посещавани в домовете си от рехабилитатори, физиотерапевти, кардиолози и ортопеди.

НОВОСТИ В МЕДИЦИНСКАТА ПРАКТИКА

ПОСТАВИХА ПЪРВИЯ ПЕЙСМЕЙКЪР В МБАЛ "Д-Р ИВАН СЕЛИМИНСКИ" - СЛИВЕН

Поставиха първия пейсмейкър в МБАЛ "Д-р Иван Селимински" - Сливен, информира Clinica.bg на 04.03.2025 г. като се позова на съобщение от лечебното заведение.

Манипулацията е извършена от началника на Отделението по кардиология д-р Ивелин Самра и неговия екип на 80-годишен пациент. Преди дни той е постъпил с проблемен ритъм на сърцето и забавен пулс. След направените изследвания е установена спешна необходимост от поставяне на пейсмейкър. Процедурата е извършена успешно на 27 февруари. Състоянието на пациента е много добро. Апаратът помага като следи ударите на сърцето да не падат под определен минимум и поддържа минимална сърдечна честота от 60 удара в минута.

СЪС СПЕЦИАЛИЗИРАНА МЕДИЦИНСКА АПАРАТУРА ЗА ЛЕЧЕНИЕ НА ДЪЛБОКИ РАНИ РАЗПОЛАГА МОБАЛ „Д-Р СТЕФАН ЧЕРКЕЗОВ“

Със специализирана медицинска апаратура за лечение на дълбоки рани вече разполага МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“, информира Clinica.bg на 5.03.2025 г. като се позова на съобщение от областната болница. Тя включва и лампа с червена светлина за фотодинамична противовъзпалителна терапия на кожата. Системата вече се прилага в Отделението по съдова хирургия. Там вече използват и апарат за затопляне на операционна маса, за да бъде осигурен по-добър комфорт на пациентите по време на дълги операции.

От дни лечебното заведение разполага и с четири нови ехографски системи, 30 пациентски монитора, 20 перфузора и 10 инфузионни помпи. Медицинската техника е предоставена на МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ като дарение от Нидерландската организация SMHO – „Медицинска и социална подкрепа за Източна Европа“. Тя предоставя подкрепа на лечебни заведения в България вече близо десет години.

НОВОСТИ В МЕДИЦИНСКАТА ПРАКТИКА

УМБАЛ „СВЕТИ ГЕОРГИ“ ВЕЧЕ РАЗПОЛАГА С ДВА НОВИ РЕНТГЕНОВИ АПАРАТА ОТ НАЙ-ВИСОК КЛАС

УМБАЛ „Свети Георги“ – Пловдив вече разполага с два нови рентгенови апарата от най-висок клас – дигитален рентгенографичен апарат Discovery XR656 HD (устройство без аналог в страната) и многофункционална цифрово-дигитална рентгено-скопична система Discovery XR 180 (единствен по рода си в Централна и Източна България). Апаратите позволяват извършване на прецизни рентгенографични ископични изследвания, както и на интервенционални такива, включително пункции подскопичен контрол, информираха от болницата.

Едно от най-големите предимства на новата апаратура е възможността за използване на така наречената „auto-pasting“ технология, която позволява извършване на цяла/комбинирана рентгенография с дължина до 120/150см (според позицията на пациента). Това изследване позволява извършване на рентгенография на цял крайник, което служи за измерване на оси на натоварване и дължина на крака (полезни като част от предоперативната подготовка, преди протезиране на колянна става). Методът е от особено значение за изобразяване на цял гръбначен стълб, което позволява изчисляване на ъгъл на изкривяване при пациенти със сколиоза (заболяване характеризиращо се с изкривяване на гръбнака под формата на „S“ или „C“), което служи за диагностициране и преценка на ефект от терапията. Извършваните изследвания се характеризират също така с високо качество на получения дигитален образ, както и ниско лъчево натоварване на пациента.

ПОЛЕЗНО

НАД 2 200 СИГНАЛА СА ПОСТЪПИЛИ НА МОБИЛНОТО ПРИЛОЖЕНИЕ „НАМЕРИ СВОЕТО ЛЕКАРСТВО“

Над 2 200 сигнала са постъпили на мобилното приложение „Намери своето лекарство“, което Българската асоциация на търговците на едро и дребно с лекарства (БАТЕДЛ) и Българската асоциация за развитие на паралелната търговия (БАРПТЛ) представиха за първи път през март 2024. Това сочат данните от регистъра на двете организации след 11 месеца отзоваване на проблеми на пациенти с намирането на конкретни лекарствени продукти, информира Zdrave.net на 5.03.2025 г. като се позова на съобщение от организациите.

В 66% от случаите двете асоциации са помогнали за намирането на сигнализираните лекарствени продукти в населеното място, в което се търсят. „Намери своето лекарство“ оказва подкрепа на най-уязвимите от въздействието на глобалния феномен недостиг на лекарства. *„Наша кауза е да съдействаме максимално бързо, за да снижим тревогата сред обществото както с решение, така и с информация, за да могат болните да се консултират навреме с лекаря си и да продължат адекватно своето лечение“*, подчертава Боряна Маринкова – изпълнителен директор на БАРПТЛ. *„Този наш съвместен проект се наложи като ключово решение и улеснение за пациентите в откриването на техния лекарствен продукт бързо и лесно в аптечната мрежа. В случай на недостиг те получават достоверна информация за причината, както и насока да се консултират с лекуващия си лекар“*, казва Оля Василева – изпълнителен директор на БАТЕДЛ.

Статистиката доказва, че сред водещите причини за недостига на лекарства се нареждат производствени проблеми, свързани с липса или недостиг на суровини, ограничения на производствен капацитет, спиране от производство на остарели формули, проблеми с изпълнението на изискванията за добрата производствена практика, както и липса на икономическа изгода продуктът да бъде предлаган на определен пазар. Всички тези събития остават неразбрани от пациентите, а често и от лекарите, и фармацевтите поради високата им натовареност. Немалко сигнали постъпват за неразрешени в България продукти, както и за болнични лекарства, които хората търсят в откритите аптеки. Във всеки един от тези случаи пациентите са посъветвани да се консултират с лекаря си за назначаване на терапия, която е налична в страната.

94% от сигналите са подадени от пациенти. В останалите случаи към приложението са се обърнали лекари, пациентски организации и медии. Заедно със сигналите нараства и броят аптеки, които търсят БАТЕЛ и БАРПТЛ, за да се включат като партньор в каузата „Намери своето лекарство“. До момента към партньорския кръг принадлежат над 800 аптеки.

Двете организации припомнят, че мобилното приложение „Намери своето лекарство“ дава възможност на пациентите да подадат сигнал за търсено лекарство за по-малко от минута, бързо и лесно през своето мобилно устройство. Отговор с информация за наличността на продукта в аптечната мрежа, а ако той липсва – актуална информация за причините, идва в рамките на до 48 часа. БАТЕЛ и БАРПТЛ предоставят регулярно на компетентните органи детайлната статистика на броя сигнали и причината лекарствените продукти да не могат да бъдат открити.

ПОЛЕЗНО

ЕЛЕКТРОННАТА СИСТЕМА ЗА СЛУЧАЙНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ В ТЕЛК Е НАМАЛИЛА ВРЕМЕТО ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ НА ЗАЯВЛЕНИЯ С БЛИЗО 96%

Изградената от „Информационно обслужване“ (ИО) система за случайно разпределение на документите в трудово-експертните лекарски комисии (ТЕЛК) е намалила времето за разглеждане на заявленията на пациентите средно от 73 дни на максимум 3 дни или с близо 96%. Данните излизат от ИО, като посочват, че това е огромно облекчение за гражданите, които кандидатстват за освидетелстване за нетрудоспособност, тъй като досега им се е налагало да чакат няколко месеца за придвижване на документацията към лекарските комисии и издаване на решение. За това информира Zdrave.net на 6.03.2025 г.

Промените в Информационната система за контрол на медицинската експертиза (ИСКМЕ), която позволява случайно разпределение на документите, бяха въведени на 21 юни 2024 г. и още същия ден платформата автоматично разпредели близо 15 000 заявления от регистрираните общо 22 802, за които процесът беше забавен и нямаше насрочен конкретен ден и час за разглеждане. Преди електронизацията на процеса заявленията се разпределяха ръчно от регионалните картотеки на медицинската експертиза (РКМЕ) към ТЕЛК комисии, докато сега процесът е изцяло автоматизиран, отбелязват от ИО.

„Въвеждането на случайното разпределение на заявленията към ТЕЛК комисии осигури повече прозрачност на процеса при освидетелстване и позволява на пациентите, голяма част от които са сред най-уязвимата част от населението, да получат решенията си за нетрудоспособност в значително по-кратки срокове“, каза Милена Угринова, старши бизнес анализатор в „Информационно обслужване“. По-думите ѝ електронизацията на процеса улеснява и здравните власти, като осигурява повече проследимост и събира цялата медицинска документация на едно място.

От октомври 2020 г., когато ИСКМЕ бе пусната в експлоатация, досега през платформата са обработени над 730 000 заявления, а издадените експертни решения от ТЕЛК комисии са почти 700 000. Над 38 000 са подадените жалби от пациенти след решение на трудово-експертните лекарски комисии. За последните 7 месеца са изцяло електронизирани над 35% от медицинските досиета на пациентите с медицинска експертиза.

Дигитализирането на системата дава възможност на пациентите да подават и електронни заявления за освидетелстване, без да се налага да се разкарват до РКМЕ и да чакат на опашки. Те могат да прикачват допълнителна медицинска информация, необходима на ТЕЛК, да обжалват решения на комисия и др. До този момент електронно са подадени над 1 500 документи за освидетелстване. Гражданите вече могат да получават и нотификации по имейл за движението на подадените документи, за насрочена дата на заседание на комисия, за издадено ТЕЛК решение и др. В електронното здравно досие, което се достъпва през портала на Националната здравноинформационна система на адрес my.his.bg, пациентите имат достъп до цялата налична документация, свързана с освидетелстването за медицинска експертиза – направления, протоколи от лекарска консултативна комисия (ЛКК), заявления, решения на ТЕЛК комисии и др. Очаква се в близките месеци цялата информация да е достъпна и в мобилното приложение „еЗдраве“ с добавянето на модул „Медицинска експертиза“ в него.

ДОБРИ ДЕЛА**„БЪЛГАРСКАТА КОЛЕДА" ПОДПОМОГНА ЛЕЧЕНИЕТО И РЕХАБИЛИТАЦИЯТА
НА ПЪРВИТЕ 303 ДЕЦА**

„Българската Коледа" подпомогна лечението и рехабилитацията на първите 303 деца в рамките на настоящето издание на кампанията. От стартирането ѝ, вече са събрани 3.75 млн. лв., информира Clinica.bg на 27.03. 2025 г. като се позова на съобщение от Президентството.

Дарителската кампания продължава през цялата година. „Доверието в „Българската Коледа" се крепи на усилията и професионализма на Експертния съвет към благотворителната инициатива и на прозрачния и ефективен модел, при който с дарените средства се постига максимален ефект", заяви президентът Румен Радев, който се срещна с членовете на Експертния съвет. От стартирането на 22-ото издание на кампанията в началото на месец декември 2024 г. до настоящия момент получените дарения са на стойност 3 750 000 лева. С тях ще бъдат подпомогнати деца и ще бъде осигурена съвременна високотехнологична медицинска апаратура за диагностика и лечение за детски клиники и отделения в цялата страна. В рамките на 22-ото издание на инициативата до края на месец февруари са постъпили заявления за подпомагане на 323 деца. За 303 от тях Експертният съвет взе решение да бъдат подпомогнати. Те ще получат даренията в началото на месец април. Към момента над 40 лечебни заведения са подали заявления за закупуване на медицинска апаратура със средства от кампанията. Дарения за кампанията могат да бъдат правени целогодишно.

ДОБРИ ДЕЛА

НАД 70 ДУШИ СЕ ВКЛЮЧИХА В ОСМОМАРТЕНСКАТА КРЪВОДАРИТЕЛСКА АКЦИЯ, ОРГАНИЗИРАНА ОТ УМБАЛ БУРГАС

Над 70 души се включиха в осмомартенската кръводарителска акция, организирана от Отделението по трансфузионна хематология на УМБАЛ Бургас. За това информира Zdrave.net на 06.03.2025 г. като се позова на съобщение от лечебното заведение.

Инициативата подкрепиха дългогодишни безвъзмездни дарители, но и млади хора, решили да дарят за първи път. В акцията, посветена на Международния ден на жената, се включиха много служители на МВР, Община Бургас, общински съветници, учители, лекари.

„Мотото днес е „Мъже даряват за жени“, отправихме призив към представителите на силния пол, защото искахме да използваме празника като повод. Но от кръв имат нужда всички пациенти, независимо от техния пол, възраст, раса. Чудесно е, че акциите ни имат все повече привърженици“, коментира д-р Светослав Тодоров, зам.-директор на УМБАЛ Бургас и дългогодишен кръводарител.

На кушетките днес легнаха много полицаи. *„Когато получихме покана за акцията, имахме желаещи от абсолютно всички управления в Бургас. Нашите колеги често стават свидетели на произшествия, в които се налага кръвопреливане. Без колебание решиха да подкрепят този хуманен жест“,* каза днес Павел Колев, заместник-началник на отдел „Охранителна полиция“ при ОДМВР Бургас.

А ученици от XII „в“ клас на Немската гимназия станаха кръводарители за първи път в живота си, провокирани от пост в социалните мрежи на техния приятел. *„Той качи стори в Инстаграм и си казахме – днес е денят, това е, няма за кога да отлагаме!“,* споделиха абитуриентите. Сред днешните дарители имаше ученици и от Търговската гимназия. Заради огромното количество желаещи екипът на Отделението днес продължи да работи и след приключване на официалното работно време.

Абитуриенти, техни учители и родители се включват в традиционната кръводарителска акция „Това не си го правиш“ на УМБАЛ Бургас. Акцията е насочена специално към завършващите и се провежда за седма поредна година. В Отделението по трансфузионна хематология идват ученици от всички 12-ти класове на ПГСАГ „Кольо Фичето“ – Бургас. *„Правим го, защото така помагаме на нуждаещите се, а също и на себе си – кръводаряването е полезно“,* обясняват те.

ДОБРИ ДЕЛА

ОТДЕЛЕНИЕТО ПО НЕФРОЛОГИЯ И ДИАЛИЗНО ЛЕЧЕНИЕ В МОБАЛ “Д-Р СТЕФАН ЧЕРКЕЗОВ” ПОЛУЧИ НОВ АПАРАТ ЗА ЖИВОТОПОДДЪРЖАЩО ЛЕЧЕНИЕ

В Деня за борба с бъбречните заболявания отделението по Неврология и диализно лечение към великотърновската болница получи нов апарат за животоподдържащо лечение, информира БТА на 13.03.2025 г.

Апаратът е на стойност 24 000 лева и е дарение от „Лайънс клуб – Велико Търново“. Уредът е последно поколение и значително ще улесни работата на медицинския персонал в отделението, използва се за животоподдържащо и животоспасяващо лечение на пациентите с остра и хронична бъбречна недостатъчност, той ще бъде в полза на всички жители в област Велико Търново, каза президентът на „Лайънс клуб- Велико Търново“ Ивайло Маринов при връчването на дарението.

Бъбречните заболявания все повече се превръщат в една от водещите причини за смъртност, каза нефрологът д-р Веселина Недялкова, която повече от 30 години е част от екипа на отделението. По думите ѝ бъбречните заболявания протичат тихо, без изявена клинична картина и обикновено са следствие на другите тежки заболявания на нашето съвремие - нелекувана хипертония, диабет, сърдечно-съдови заболявания, а всичко това атакува бъбреците. Според нея всеки човек с дългогодишни заболявания, над 10 години, трябва да направи изследвания за бъбречна функционалност.

Месечно в Отделението по диализа към великотърновската болница, пациентите, които получават животоподдържащо лечение са 45. Центърът в МОБАЛ “Д-р Стефан Черкезов” е единственият в областта, който работи при случаите на спешни хемодиализи, които се прилагат при пациенти в реанимация или с медикаментозни интоксикации или други усложнения, водещи до остра бъбречна недостатъчност.

ДОБРИ ДЕЛА

РОДИЛКА ДАРИ ХЛАДИЛНИК НА АГ ОТДЕЛЕНИЕТО НА МБАЛ -ПАЗАРДЖИК

Цонка Ричкова от Пазарджик дари хладилник за Акушеро-гинекологично отделение на МБАЛ – Пазарджик, информира Zdrave.net на 25.03.2025 г. като се позова на съобщение от болницата.

28-годишната жена ражда своето второ дете на 7 октомври. Малкият Стефан проплаква в ръцете на д-р Елена Близнакова. Петмесечното момченце и неговата майка отново прекрачиха прага на Родилно отделение, този път, за да направят своето дарение.

„Искам да изразя благодарността си към лекарите и акушерките, които се грижеха за мен и сина ми. Надявам се това дарение да бъде от полза за отделението и други бъдещи майки“, сподели Цонка Ричкова.

„За нас е истинска радост, когато майките се връщат не като пациенти, а като приятели. Благодарим на Цонка за направеното дарение и доверието, което ни гласува“, каза д-р Елена Близнакова при получаване на дарения хладилник. Началникът на отделението д-р Анна Геворгян също изрази признателността си: „Радваме се, че имаме такива пациентки – с добри сърца и отношение към нашата работа. Такива жестове ни дават увереност и мотивация да продължаваме да се грижим с всеотдайност за майките и новородените.“

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВОТО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО КУПУВА АПАРАТУРА ЗА 36 БОЛНИЦИ У НАС

Министерството на здравеопазването обяви обществена поръчка за доставка, монтаж и въвеждане в експлоатация на медицинска апаратура, оборудване и консумативи за 36 болници у нас. Съобразно типа на медицинската апаратура и оборудването поръчката е разделена на 26 обособени позиции, като един кандидат има право да участва за всичките. За това информира Zdrave.net на 04.03.2025 г.

По поръчката ще бъдат закупен два ангиографа (монопланови), позволяващи осъществяване на интервенционални процедури - кардиологични и съдови изследвания при деца – по един за СБАЛДБ "Проф. Иван Митев" и за УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“ и пет броя ехокардиографски ултразвукови системи с педиатрична кардиологична насоченост – за Детската болница, за „Н. И. Пирогов“, за УМБАЛ „Царица Йоана“-ИСУЛ, за НКБ и за СБАЛАГ "Майчин дом"-София.

Компютърно-томографска система за изследване при деца ще получат МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“-Велико Търново, УМБАЛ Бургас, УМБАЛ „Канев“ и МБАЛ „Христо Ботев“-Враца. За УМБАЛ „Св. Георги“ - Пловдив ще бъде закупен операционен микроскоп и микроскоп за отолгична хирургия, както ще бъде предоставен и на УМБАЛСМ „Н.И. Пирогов“, а за ИСУЛ са определени два броя. Операционен микроскоп за неврохирургия ще получат „Н. И. Пирогов“ и УМБАЛ „Св. Марина“-Варна.

Чрез обществената поръчка ще бъдат осигурени и 15 броя неонатологична терморегулираща система с интегриран модул за фототерапия, от които 10 са за СБАЛАГ „Майчин дом“, а останалите 5 - за СБАЛ по детски болести. Детската болница и УМБАЛ „Александровска“ ще получат и по един компютърен периметър, а за СБАЛ по детски болести е отреден и неонатален видеобронхоскоп. За УМБАЛ „Александровска“ е определен и един Nd:YAG лазер за лежащо болни деца, а за СБАЛДБ - магнитен резонанс за педиатрични изследвания, с напрегнатост на полето 1.5 Т, с инжектор.

Апарат за магнитно-резонансна томография - 1.5Т с приложение за педиатрични пациенти е определен за УМБАЛ „Александровска“ и за УМБАЛ „Св. Марина“ - Варна. Апарати за измерване степента на изгаряне при деца ще бъдат закупени за „Н. И. Пирогов“, ИСУЛ и „Св. Георги“ - Пловдив.

Чрез обществената поръчка ще бъдат закупени още 45 транспортни монитора; 10 комбинирани апарата за синхронизирана вентилация; 45 дефибрилатора; 25 неинвазивни педиатрични респиратора; 20 неонатални респиратора с високочестотна вентилация; 40 кувьоза за интензивни грижи; 45 спешни реанимационни легла за големи деца с детска транспортна система; 35 ехографски апарата, окомплектовани с количка и 3 сонди - съдов, корем и таз за педиатрични пациенти; 45 транспортни респиратора; по 200 броя перфузори и инфузомати и по 341 броя нискообемни и високообемни помпи.

Обществената поръчка се възлага в рамките на Компонент № 1 „Модернизиране на системата за педиатрични грижи в страната“, финансирана със средства от Националния план за възстановяване и устойчивост и е с краен срок на изпълнение – 31 декември 2025 г. Прогнозната ѝ стойност, без да се включва ДДС е 43 034 380 лв.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

БЪЛГАРИЯ Е БИЛА С НАЙ-ВИСОК КОЕФИЦИЕНТ НА РАЖДАЕМОСТ ПРЕЗ 2023 Г.

3,67 млн. бебета са родени през 2023 г. в ЕС, което е спад от 5,4% спрямо родените през 2022 г. 3,88 млн. през 2022 г. Това е най-големият годишен спад, регистриран от 1961 г. насам, информира Zdrave.net на 07. 03.2025 г. като се позова на данни от Европейската статистическа служба.

Общият коефициент на раждаемост през 2023 г. е бил 1,38 живородени на жена в ЕС, което е спад от 1,46 през 2022 г., показва още статистиката.

Изненадващо, през 2023 г. България е с най-висок общ коефициент на раждаемост в ЕС и заема първо място по този показател с 1,81 живородени на жена. Втора позиция след страната ни заема Франция, където коефициентът е 1,66, а трета е Унгария с 1,55 живородени деца на жена.

На обратния полюс с най-ниските нива на раждаемост са Малта (1,06 раждания на жена), Испания (1,12) и Литва (1,18), отчитат от Евростат.

ВСИЧКИ ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ СА ПОДКРЕПИЛИ РЕГЛАМЕНТА ЗА ПЪРВА ПОМОЩ

Всички заинтересовани страни са подкрепили регламента за първа помощ, предложен в законопроект за изменение и допълнение на Закона за здравето, внесен от ПП-ДБ и ГЕРБ, става ясно от становищата им. За това информира Zdrave.net на 10.03. 2025 г.

Законопроектът регулира и насърчава оказването на първа помощ, в това число при състояния на сърдечен арест с използване на автоматичен външен дефибрилатор, и изключва наказуемостта за деяния, осъществени по непредпазливост при оказването ѝ. С промените ще се осигурят условия за внедряване и функциониране на ефективни програми за автоматична дефибрилация и кардио-пулмонална ресусцитация у нас. Те също така ще дадат защита на правата на пострадалите и всички лица, които добронамерено оказват помощ при такива инциденти, отбелязват народните представители. Определени са и минималните изисквания за информираност и обучение на персонал и граждани, а също така се създават условия за насърчаване и стимулиране на максимално ефективно обучение и информираност на персонал и граждани за ефективно прилагане на принципите за първа помощ.

„В качеството си на главен координатор на Експертния съвет по медицинска специалност „Спешна медицина“, потвърждавам своето изцяло положително отношение по внесения от Вас законопроект. Това се отнася по-специално към запълването чрез него на празнотата в нормативната уредба. Касае се за изясняване на термина „първа помощ“. Както правилно е отбелязано в мотивите на законопроекта, към момента той се среща в 12 действащи закона и в 221 наредби, но не е дефинирано недвусмислено“, пише в становището си директорът на ЦСМП - София д-р Георги Гелев.

„Чрез приемането на определение за „първа помощ“ и чрез определяне на целите при оказването на първа помощ, се постига необходимото изясняване на този термин. Същевременно, регулирането и насърчаването на оказването на първа помощ, по-специално при състояния на сърдечен арест чрез използване на дефибрилатори, както и изключването на административно-наказателната отговорност за деяния, осъществя-

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

ни по непредпазливост при оказването на такава помощ, е стъпка в правилната насока. Надявам се също, че след приемането на законопроекта, ще бъдат осигурени необходимите средства за техническото обезпечаване на промените в нормативната уредба. Става въпрос за закупуването на дефибрилатори и тяхното монтиране на подходящи и достъпни места в публични сгради. Същото се отнася и за провеждането на обучителна кампания на населението по оказването на първа помощ, включително чрез използването на подходящи технически средства“, допълва д-р Гелев.

От Националното сдружение на областните многопрофилни болници (НСОМБАЛ) смятат, че е удачно създаването на регулация за оказване на първа помощ при различни медицински състояния и изключване на наказуемост при деяния от непредпазливост при оказването ѝ. Сдружението одобряват и въвеждането на минимални изисквания за информираност и обучение на персонал и граждани за ефективно прилагане на принципите на първа помощ, както и осигуряване на необходимите финансови ресурси за това.

Българският лекарски съюз изразява принципна подкрепа за законопроекта и подчертава, че съществува необходимостта от нормативна конкретизация на „първата помощ“. Неизменно това преминава и през задължението на държавата да осигури условия и обучения за оказване на първа помощ от лицата, присъстващи при спешни състояния.

От Националното сдружение на общопрактикуващите лекари предлагат вместо текста, че първа помощ се оказва при остро заболяване или нараняване...“, да се запише „...при внезапно възникнало, животозастрашаващо състояние или нараняване.“

Българският фармацевтичен съюз също изразява подкрепата си за всички изменения, които ще подобрят реда за оказване на първа помощ на гражданите и за подобряване на режима на юридическата отговорност при спешни състояния. „Съществуващата правна уредба има сериозна празнота и възможност за търсене на юридическа отговорност на лице, което не е медицински специалист, а в определени случаи и от медицински специалисти, при оказване на дейности по непосредствено опазване на жизнените функции. Законопроектът въвежда легална основа за разграничение на оказване на медицинска помощ и дейности по първа помощ при инциденти и други спешни случаи, което е необходимо и съществува в другите правни системи. Новият законопроект ще позволи извършване на дейности по ресусцитация при инциденти и други спешни състояния от присъстващи лица при определени за това утвърдени техники“, казват от БФС.

От Федерация на синдикатите в здравеопазването – КНСБ, както и от Българска асоциация за закрила на пациентите (БАПЗ) също подкрепят законопроекта. От БАПЗ обаче изразяват притеснение, че в един от текстовете се смесват понятията „спешна медицинска помощ“ и „първа помощ“. „Принципите за оказването на първа помощ от граждани и свидетели (немедицински лица) при възникнал инцидент с пострадал/и в състояние на спешност, както е посочено и в мотивите на вносителите, предполага да бъдат отделени от дефиницията за спешна медицинска помощ. И по наше мнение най-логично би било да се отдели в ал.6 след ал.4 относно правната дефиниция на понятието „първа помощ“, и ал.5, целите на оказване на първа помощ“, казват от асоциацията.

Пълна подкрепа за законопроекта изразяват и от фондация „Първите три минути“. „За нас внедряването в България на съвременните, утвърдени в Европа и света и научно обосновани насоки, стандарти и средства за оказване на първа помощ е мисия и затова с готовност предлагаме сътрудничество с Комисия по здравеопазването при 51-то Народно събрание по въпросите в областта на първата помощ“, пишат от фондацията.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

СТАРТИРА ДЕТАЙЛНОТО ОБСЪЖДАНЕ НА ВИЗИЯТА НА БЪДЕЩАТА НАЦИОНАЛНА ДЕТСКА БОЛНИЦА

Детайлното обсъждане на визията на бъдещата Национална детска болница стартира днес, информира Zdrave.net на 10.03. 2025 г. като се позова на съобщение от пресцентъра на Министерството на здравеопазването.

По време на онлайн среща заместник-министърът на здравеопазването г-жа Добромира Карева, изпълнителният директор на Здравната инвестиционна компания за детска болница д-р Влатко Глигоров, Европейската инвестиционна банка, Белгийско-испанският консорциум IDOM и Общественият съвет обсъдиха първия вариант на т.нар. Функционална програма. Тя се разработва въз основа на резултатите от Плана за капацитета и действа като подробен интерфейс между физическите пространства на болницата и дейностите и услугите, които те ще поддържат.

Програмата включва три основни елемента – Списък на помещенията за настаняване с подробно описание на всички зони и помещения, включително повърхности, технически характеристики и изисквания; Информационни таблици за помещенията, които предоставят спецификации за всяко помещение, включително обзавеждане, мебели, приспособления и немедицинско оборудване и Планове за разпределение на помещенията – графични изображения на информационните таблици за визуализиране на разположението на помещенията.

Документите представят подробно 40 типични стаи, представляващи 65% от болницата. Включени са спецификации, вариращи от броя на стаите по специалности до дизайна и материалите за немедицинско оборудване и довършителните работи в помещенията.

Сред типовете помещения са: стаи с едно и две легла, кабинети за консултации, контролни стаи за образна диагностика, операционни, манипулационни, сектори за пациенти, складове за стерилни и нестерилни материали, рецепция, фойета и чакални, кухненски бокс, заседателни зали, работни стаи и станции за персонал, зони за игри и др.

Всяка зона за хоспитализация ще включва поне две места за отдых, диференцирани по възрастови групи: едно за деца от 2 до 10 години и друго за юноши от 11 до 18 години. Тези пространства, проектирани като многофункционални, могат да се използват както за развлекателни дейности, така и за обучение или терапевтични сесии, насочени към пациентите и техните семейства.

Неонатологичното отделение пък включва централизирана млечна банка, която ще обслужва цялата болница.

Разработени са и конкретни препоръки за близост и свързаност между отделните звена. Предвижда се общата площ на проекта да бъде 90 000 m², от които 79 000 m² са болнични отделения, комуникационни връзки и технически площи. Останалата площ е отделена за паркинг и открити площи, включително външни зони, предназначени за игра на деца.

Паралелно с работата по Функционалната програма ще се обсъжда и изготвеният план за оборудване и обзавеждане на лечебното заведение.

През настоящия месец ще бъдат проведени поредица от работни срещи за утвърждаване на документите, като това трябва да се случи до края на март. Целта е да се гарантира, че бъдещата Национална детска болница ще бъде най-модерното лечебно заведение, което ще отговаря на всички съвременни тенденции на здравните системи в Европа.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

ЗАКОНОПРОЕКТ СИНХРОНИЗИРА НАШЕТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО С РЕГЛАМЕНТИТЕ НА ЕС ЗА МЕДИЦИНСКИТЕ ИЗДЕЛИЯ

НЗОК ще администрира оценката на здравните технологии (ОЗТ) за медицинските изделия, заплащани от бюджета на НЗОК, както и на медицински изделия, които се заплащат със средства от държавния бюджет и от бюджета на държавните и общински болници. Това предвиждат промените в Закона за изменение и допълнение за Закона за медицинските изделия, предложен от МЗ отново за обществено обсъждане. За това информира Zdrave.net на 11.03.2025 г.

Със законопроекта се синхронизира нашето законодателство с регламентите на ЕС за медицинските изделия, а това е четвърти опит за приемането му. Досега той беше одобряван от Министерски съвет и внасян в Народното събрание през февруари 2021 г., през ноември 2022 г. и в края на октомври 2023 г., но досега е разглеждан само веднъж в парламента от Комисията по икономическа политика и иновации.

Междувременно бяха допълнени регламентите на ЕС, което наложи да бъде допълнен и изменен и проектът за ЗИД на Закона за медицинските изделия.

Според заложеното в проекта лечебните заведения ще произвеждат и използват за собствени нужди медицински изделия, както и медицински изделия за инвитро диагностика, като тези лечебни заведения подлежат на регистрация за тази дейност и изрично се забранява повторната обработка и употребата на изделия за еднократна употреба.

С предложените изменения в законопроекта също така се предоставят правомощия на министъра на здравеопазването за пускане в действие по изключение на изделия без оценено съответствие.

Друга цел на предложените текстове е да се детайлизира редът, по който ще се разрешава провеждането на клинично изпитване на медицински изделия и изпитване на действието на изделия за инвитро диагностика, както и съществени промени в тях, на територията на България, след като започне да се използва съответната електронна система за клинични изпитвания на Европейската база данни за медицинските изделия - Eudamed.

Освен за медицински изделия от най-висок риск - IIb и III, и за медицински изделия за инвитро диагностика, класифицирани като клас D, НЗОК ще извършва и оценка на здравните технологии на медицинските изделия, които се заплащат със средства от държавния бюджет и от бюджета на държавните и общински болници. Видовете медицински изделия, за които ще се извършва оценка, ще се утвърждават в ежегоден списък от министъра на здравеопазването, който ще се публикува на интернет страницата на МЗ. НЗОК заплаща за нови групи медицински изделия и медицински изделия за инвитро диагностика, за които до момента не е заплащала, само след като извърши оценка на здравните технологии, гласят проекторазпоредбите.

На всеки 3 години НЗОК ще потвърждава включването в списъците на съответните медицински изделия, заплащани от бюджета на НЗОК, след извършване на оценка, въз основа на доказателства за ефикасност, терапевтична ефективност, безопасност и разходоефективен анализ на медицински изделия и извършена оценка на ефекта от тяхното приложение.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

Освен това Касата ще предоставя на Съвета по цени и реимбурсиране информация за лекарствени продукти, за които е определено проследяване ефекта от терапията.

Лекарствените продукти с ново международно непатентно наименование, за които е подадено заявление за включване в Позитивния лекарствен списък, няма да се включват в него, ако не са договорени отстъпки. НЗОК ще предоставя на Съвета екземпляр от сключените договори за отстъпки. В ПЛС ще се включват лекарствени продукти, принадлежащи към ново международно непатентно наименование, за които е извършена оценка на здравните технологии и за които има съвместна клинична оценка или поне една положителна оценка на здравната технология от държавна институция на Великобритания, Франция, Германия и Швеция. Ще се включват и лекарствени продукти, на които международното непатентно наименование, към което принадлежи лекарственият продукт/комбинацията се заплаща от обществен здравноосигурителен фонд или с публични средства при същите терапевтични показания поне в 5 от всички държави-членки.

Според проекта лечебните заведения ще съхраняват и поддържат чрез електронни (или други) средства уникалния идентификатор на изделията (UDI) за всяко изделие, което е доставено в лечебното заведение. Те ще са длъжни да предоставят на пациент, на който е имплантирано медицинско изделие, цялата информация за него, заедно с картата за импланта, на която са нанесени данни за самоличността на пациента.

Изрично се забранява на търговец на едро с медицински изделия и медицински изделия за инвитро диагностика да бъде притежател на разрешение за търговия на дребно с лекарствени продукти, издадено по реда на ЗЛПХМ.

Освен регламентирането на разпоредби, свързани с оценката на здравните технологии, с проекта са направени и други предложения в ЗЛПХМ. Една от тях касае употребата на неразрешени лекарствени продукти. В момента законът дава възможност да се прилагат неразрешени лекарствени продукти, но само за лечение с тях. Със законопроекта се дава възможност да бъдат прилагани неразрешени лекарствени продукти без да се конкретизира дали те са за лечение, профилактика, диагностика и т.н. Разширява се и кръгът от лечебни заведения, в които ще може да се прилагат неразрешени лекарствени продукти и медикаменти, които са единствена терапевтична алтернатива, като към тях се добавят и комплексните онкологични центрове.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

ОБЩО 26.6% ОТ УЧЕНИЦИТЕ У НАС УПОТРЕБЯВАТ НЯКАКВИ ТЮТЮНЕВИ ИЗДЕЛИЯ

Общо 26.6% от учениците у нас употребяват някакви тютюневи изделия: конвенционални цигари, електронни цигари, нагреваеми изделия или никотинови паучове. Това показват данните от четвъртото за България събиране на данни в рамките на Глобално проучване на тютюнопушенето сред младите хора (GYTS), проведено през 2023 г. с подкрепата на СЗО и Центъра за контрол на заболяванията, САЩ (CDC Atlanta, USA). Данните за България обхващат 4 074 ученици от 7,8 и 9 клас, като 3 378 от учениците са на възраст

между 13-15 години. Анкетирани са ученици от общо 215 класа в 25 училища в София и 25 училища в страната, информира Zdrave.net като се позова на Mediapool.bg на 11.03.2025 г.

Спрямо 2015 г. делът на употребяващите тютюневи изделия ученици пада от 34% на 26.6%, но се наблюдава увеличение на тютюнопушенето при момичетата, съобщи Мирела Странджева, експерт в Националния център по обществено здраве и анализи (НЦОЗА). Ако през 2015 г. всяко девето момиче е посочило, че е редовен пушач (т.е. е пушило поне в 20 от последните 30 дни), то през 2023 г. вече всяко седмо момиче е редовен пушач. При момчетата тенденцията е обратна: ако през 2015 г. всяко десето момче е било редовен пушач, в момента всяко 12-то момче е редовен пушач на цигари.

При потребителите на електронни цигари се наблюдава двукратно увеличение както при момичетата, така и при момчетата. 23.3% от учениците използват електронни цигари. Никотинови паучове или снуски се употребяват от всяко осмо момче и всяко десето момиче.

Данните показват още, че 54.7% от децата са били изложени на тютюнев дим у дома, а 62.7% са били изложени на тютюнев дим на обществени места.

Според резултатите от проучването 46.2% от учениците, които в момента пушат цигари, са ги закупили от магазин, супермаркет, павилион или будка. От пушещите ученици, общо 63.7% не са били възпрепятствани да ги закупят поради възрастта си.

Ралица Бърдарова, експерт в НЦОЗА, отчете, че има голям спад в последните години на учениците, които са забелязали послания, насочени срещу тютюнопушенето. Намалява и процентът на ученици, които в училище са получавали информация за вредата от тютюнопушене.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

ОСИГУРЕНИ СА 24,4 МЛН. ЛЕВА ПО ПРОЕКТА ЗА МОДЕРНИЗАЦИЯ НА ПСИХИАТРИЧНАТА ПОМОЩ

Министерството на здравеопазването е провело обществена поръчка за избор на изпълнител за извършване на строително-монтажни работи за структурите от психиатричната помощ, включваща 18 обособени позиции. Избрани са изпълнители с влязло в сила решение за класиране по 17 от тях и вече са сключени и договорите. Една обособена позиция се обжалва, като процедурата е в заключителен етап. Това става ясно от отговора на министъра на здравеопазването доц. Силви Кирилов на въпрос на депутатата от ПП-ДБ доц. Васил Пандов, информира Zdrave.net на 18.03.2025 г.

Общата стойност на сключените договори е 34 766 211,01 лв. с ДДС. Общата стойност на авансовите плащания, съобразно условията на сключените договори, е до 12 619 888,03 лв. с ДДС.

Министърът уточнява също така, че за финансиране на проект Модернизиране на психиатричната помощ е осигурен общ бюджет на инвестицията в размер на 28 481 000,00 лв., от които 23 768 000,00 лв. са средства от Механизма за възстановяване и устойчивост и 4 713 000,00 лв. са национални средства за покриване на дължимия ДДС.

По отношение на инвестиция „Модернизиране на болничните заведения“ в компонент „Модернизиране на системата за диагностика и лечение на онкологични заболявания в страната“ е осигурен общ бюджет в размер на 124 800 000,00 лв., от които 104 000 000,00 лв. са средства от Механизма за възстановяване и устойчивост и 20 800 000,00 лв. са национални средства за покриване на дължимия ДДС.

Към момента няма сключени договори в изпълнение на инвестицията, както и не са направени авансови плащания, поради обжалване на обществената процедурата във Върховния административен съд.

1,5 МЛН. ЛЕВА ОТПУСНА ПРАВИТЕЛСТВОТО ЗА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ ПО ВЪЗДУХА

1 529 140 лв. отпуска Министерският съвет на Здравното ведомство. Решението за одобряване на това финансиране е взето на днешното правителствено заседание, става ясно от съобщение на правителствената пресслужба. За това информира Zdrave.net на 26.03.2025 г.

Сумата е предназначена за извършване на плащания за 2025 г. за дейности по договора за медицинските хеликоптери. Средствата се осигуряват в рамките на бюджета на Министерството на здравеопазването, съгласно разчетите по проекта на Закон за държавния бюджет на Република България за 2025 г.

Това ще даде възможност за успешното изграждане на системата за оказване на спешна медицинска помощ по въздуха на територията на страната, отбелязват от МС.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

ЗАБОЛЕВЕМОСТТА ОТ ТУБЕРКУЛОЗА У НАС НАМАЛЯВА

На 24 март отбелязваме Световния ден за борба с туберкулозата. По този повод лечебните заведения за диагностика и лечение на туберкулозата в областните градове на страната стартират кампанията "Седмици на отворените врати". В периода 24-28 март ще бъдат извършвани безплатни консултации и прегледи за туберкулоза. Целта на инициативата е да се повиши осведомеността за здравните, социални и икономически последици от туберкулозата и да засилим усилията за борба с глобалната епидемия от туберкулоза. Това съобщиха от Министерството на здравеопазването на 24.03.2025 г.

По данни на СЗО от 2000 г. до момента 79 милиона хора са излекувани от туберкулоза. През 2023 г. приблизително 10,8 милиона души са се разболели от туберкулоза по света. Туберкулозата засяга най-вече възрастните в най-продуктивните им години. Въпреки това, всички възрастни групи са изложени на риск.

Инициативата „ Седмица на отворените врати“ тази година ще се проведе под мотото: „Да! Ние можем да спрем туберкулозата! Ангажименти, инвестиции, резултати!“. Инициативата се осъществява съвместно с Регионалните здравни инспекции и лечебните заведения за диагностика и лечение на туберкулоза и е доказала своята ефективност за повишаване на обществената информираност по отношение на заболяването и за предоставяне на безплатен достъп до медицински услуги.

В резултат на изпълнението на Националните програми за превенция и контрол на туберкулоза в страната е налице тенденция за трайно намаляване на заболяемостта от туберкулоза - от 23,2 на 100 хил. население през 2014 г. до 13,5 на 100 хил. през 2024 г. (по предварителни данни).

По време на проведените през периода 2022-2024 г. кампании „Седмица на отворените врати“ анкетираните за туберкулоза са 14 689 лица, като от тях 176 лица са насочени за лечение за туберкулоза, а 412 бяха открити с латентна туберкулозна инфекция и обхванати с химиопрофилактика.

МЗ публикува в сайта си списък на болниците, в които ще се провеждат безплатните медицински прегледи за туберкулоза „Седмица на отворени врати“

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

ПСИХИАТРИ И МЕДИЦИНСКИ СЕСТРИ ОТ ДЪРЖАВНИТЕ ПСИХИАТРИЧНИ БОЛНИЦИ ПРОТЕСТИРАХА ПРЕД СГРАДАТА НА МИНИСТЕРСТВОТО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

Психиатри и медицински сестри от държавните психиатрични болници протестираха пред сградата на Министерството на здравеопазването (МЗ) с искане за увеличаване на възнагражденията им с 50%, промяна на категорията им на труд и подобряване на условията за работа в лечебните заведения. Това каза за БТА ва 26.03.2025 г. Наташа Пенчева, лидер на синдикалната секция на КТ "Подкрепа" в държавната психиатрична болница в Царев брод. В протеста се включиха и представители на синдикалните секции на КНСБ към държавните психиатрични болници.

По думите на Пенчева, към момента началната заплата на лекар психиатър в държавна психиатрична болница е 2 100 лв., което е недостойно заплащане. „Заложеното 5-процентно увеличение на заплащането, така както е предвидено в държавния бюджет, показва унижително отношение към психиатричните специалисти. Работата ни е сериозна, отговорна, доста тежка и определено недооценена през последните години“, изтъкна тя. Заплатите на медицинските сестри, работещи в държавните психиатрични болници, са между 1600 и 1650 лв., допълни Пенчева.

„Психиатрите работят с хора, които на моменти са агресивни и непредвидими, в много от случаите са доведени при нас по реда на Закона за здравето и по реда на Наказателния кодекс, което означава, че съдът е преценил, че тези хора са опасни за околните и за себе си“, каза още Наташа Пенчева в отговор на въпрос кои са сложните ситуации в работата на психиатрите.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

„Не бих казала, че има сериозен ръст на броя на хората, които имат нужда от престой в психиатрична болница, а по-скоро се отчита тенденция за настаняване на повече болни от съседни региони. Психиатричната болница в Царев брод е близо до Шумен и е една от най-големите психиатрични болници в страната. При нас престояват пациенти от целия Североизточен район на страната и голяма част от тях са настанени от съда. В тези случаи лечението продължава около три месеца“, посочи Пенчева.

Протестиращите внесоха в Министерството на здравеопазването декларация, в която се посочва, че исканията им са свързани с ръст на заплатите с 50% и ежегодното им индексирание, както и създаване на нормативна база за индексирание, както и промяна в категорията на труд от трета на втора категория заради тежките условия на труд и заради контингента, с който работят.

След кратко блокиране на движението пред сградата на МЗ и след внасяне на декларацията, от МЗ поканиха протестиращите на среща на следващия ден.

Министърът на здравеопазването доц. д-р Силви Кирилов, д.м проведе среща с представители на държавните психиатрични болници, за да изслуша техните искания и да ги запознае с усилията, които министерството полага за реформиране на системата, съобщи от пресцентъра на МЗ на 27.03.2025 г.

Основният акцент, който представителите на психиатричните структури поставиха, беше необходимостта от увеличение на средствата за работни заплати.

„Предстои първи етап от бюджетната процедура за 2026 г. Това, което мога да ви обещавам е, че ще направя всичко възможно и ще защитавам интересите ви, за да получите справедливо увеличение на възнагражденията“, посочи министър Кирилов. Той изтъкна, че е поел същия ангажимент и към работещите в системата на Спешната медицинска помощ. Министърът посочи, че през месец юли, след анализа на изпълнението на бюджета към 30.06.2025 г. , ще се извърши оценка на възможността за допълнително финансиране на психиатричната помощ през второто полугодие. По време на разговора министър Кирилов съобщи, че ще бъде сформирана междуведомствена експертна работна група с участието на представители на Министерството на здравеопазването, Министерството на труда и социалната политика, Националния осигурителен институт и заинтересовани страни. Работната група ще изготви анализ на законодателството в областта на категоризиране на труда при пенсиониране. Целта е да бъдат проучени възможностите за промяна в категорията труд на медицинските специалисти, работещи в психиатричната и спешната медицинска помощ.

По време на разговора беше взето решение да бъде направен преглед на Националната стратегия за психично здраве на гражданите на Република България 2021 - 2030 г., както и на Финансовия план към нея, а при необходимост - да се извърши актуализация.

Министър Кирилов предложи на представителите на психиатричните структури да предоставят в конкретика предимства и недостатъци на въвеждането на клинични пътеки в психиатричната помощ.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

УМБАЛ „ЦАРИЦА ЙОАННА – ИСУЛ“ ВЪЗСТАНОВЯВА АЛОГЕННИТЕ КОСТНО-МОЗЪЧНИ ТРАНСПЛАНТАЦИИ ПРИ ДЕЦА

Алогенните костно-мозъчни трансплантации при деца, които бяха временно преустановени заради липса на достатъчно медицински сестри, се възстановяват в Клиниката по детска клинична хематология и онкология на УМБАЛ „Царица Йоанна – ИСУЛ“. За това информира Zdrave.net на 24.03.2025 г. като се позова на съобщение от лечебното заведение.

Планирано е алогенна трансплантация да бъде извършена в началото на месец май като се очаква до края на годината броят да достигне общо пет.

До алогенна трансплантация се прибегва при пациенти със злокачествени заболявания на кръвта – основно левкемии и част от лимфомите, при които има настъпил рецидив от болестта, както и при някои доброкачествени като биологична характеристика заболявания, но злокачествени като протичане, например тежките форми на апластична анемия, някои имунни дефицити, някои метаболитни заболявания, припомнят онкохематолозите.

В България при децата най-често алогенни трансплантации се прилагат при пациенти с левкемии и лимфоми.

При този тип трансплантации за донор на стволови клетки се използва не пациента, а друг човек – близък родственик (брат, сестра, майка, баща) или нефамилен донор от Международния донорен регистър.

„Процесът при алогенните трансплантации е дълъг, сложен и подчинен на определен алгоритъм. Това е обаче единственият метод за пълно излекуване на деца, при които е настъпил рецидив на основното заболяване. Затова съм много щастлива, че имаме възможност да възстановим извършването на алогенни трансплантации в нашата клиника, която е най-голямата в България“, обяснява доц. д-р Боряна Аврамова, началник на Клиниката по детска клинична хематология и онкология в УМБАЛ „Царица Йоанна – ИСУЛ“.

От болницата припомнят, че автоложните трансплантации, при които се използват стволови клетки от самия пациент, бяха възстановени още миналата година. От тогава досега високотехнологичното лечение е приложено при общо 7 деца, две от които - от началото на 2025 г.

ОБНАРОДВАХА БЮДЖЕТИТЕ НА МИНИСТЕРСТВОТО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО И ОБЩИНСКОТО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

1 203 828,3 хил. лв. е бюджетът на Министерството на здравеопазването, а 372 378,1 хил. лв. са средствата за общинско здравеопазване, планирани в обнародвания Закон за държавния бюджет за 2025 г., публикуван в „Държавен вестник“. За това информира Zdrave.net на 26.03.2025 г.

В Закона е включена и програма за приоритетни стратегически инвестиционни проекти с национално финансиране за периода 2025 – 2028 г., сред които за развитие на системата за спешна медицинска помощ - 22 668,3 хил. лв.; 12 млн. лв. за придобиване на административни сгради за

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

обезпечаване на нуждите на администрацията на МЗ и НЗОК със сграден фонд; за модернизация на психиатричната помощ - 14 640,9 хил. лв. дофинансиране по ПВУ; модернизация на болниците 2 919,9 хил. лв. дофинансиране по ПВУ и 900 000 лв. за проектиране на Център за лъчелечение с протонна терапия в УМБАЛ по онкология „Проф. Иван Черноеземски“ ЕАД, гр. София - 900,0 хил. лв.

В Закона за държавния бюджет е записано още, че министърът на здравеопазването организира и създава необходимите условия и предпоставки за изграждането на Национална многопрофилна детска болница в София чрез „Здравна инвестиционна компания за детска болница“ за сметка на средствата на дружеството.

В бюджета на Министерство на здравеопазването политиките са обобщени като за политика в областта на промоцията, превенцията и контрола на общественото здраве 178 912,7 хил. лв., за политика в областта на диагностиката и лечението - 929 558,4 хил. лв., за политика в областта на лекарствените продукти и медицинските изделия - 50 181,0 хил. лв., а за бюджетна програма „Администрация“ - 45 176,2 хил. лв.

51 772,5 хил. лв. са определени за Контрол на медицинските дейности, здравна информация и електронно здравеопазване, част от Политика в областта на диагностиката и лечението.

Според записаното в бюджета основните цели на електронното здравеопазване са повишаване качеството и ефективността на здравеопазването чрез осъществяване на реален достъп на пациента до информация за собственото му здраве; съкращаване на времето за обслужване на пациенти и граждани; повишаване на качество на административните услуги в здравеопазването; съкращаване на финансовите разходи и постигане на значителна промяна на качеството на здравеопазване, чрез използване на нови здравни технологии в областта на електронното здравеопазване. Ще бъдат разработени Национална стратегия за електронно здравеопазване и пътна карта към нея, разработване и прилагане на концепция за развитие на телемедицината в Република България и мобилните устройства (mHealth); въвеждане на система за оценка на качеството и безопасността на медицинското обслужване; изграждане експертна фармакотерапевтична система (ЕФТС) за контрол на клиничните решения; създаване на решения за трансграничен достъп и обмен на здравна информация в ЕС чрез изграждане на национална контактна точка; изграждане на среда за единен достъп до образна диагностика и интеграцията ѝ с НЗИС; разработване на система Превенция и промоция на здравето; разработване на електронни административни услуги като част от НЗИС.

Националната здравно-информационна система ще бъде надградена с нови функционалности и модули за да се извършват онлайн повече административни и здравни услуги и да се осигури достъп до информацията на пациента за собственото му здраве, както и за да се подобрят взаимовръзките между отделните нива на системата.

За Спешна медицинска помощ са определени 467 429,5 хил. лв., от които 325 336,2 хил. лв. са определени за заплащане на персонала. В администрираните разходи са планирани 64 166,0 хил. лв. за субсидии за спешна медицинска помощ в болничните заведения с разкрити спешни отделения.

За Психиатрична помощ са отделени 200 406,6 хил. лв., които обаче включват известно реформиране на системата. Така например специалистите в първичната медицинска помощ трябва да получат подходящо обучение в първичната диагностика и лечение на психичните разстройства, както и указания за терапевтично поведение при спешни състояния и насочване към специалисти по психиатрия в специализираната извънболнична помощ. С оглед това, в Плана за действие за изпълнение на Националната стратегия за психично здраве на гражданите на Република България 2021 - 2030 г. са предвидени обучителни модули за повишаване на квалификацията.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

Специализираното лечение и наблюдение на остриите случаи на болни с психични разстройства пък трябва да се осъществява от специалисти по психиатрия в извънболничната помощ, структури по психиатрия към многопрофилни болници за активно лечение или като част от мултифункционални екипи в лечебните заведения, осигуряващи комплексно обслужване на хората с психични разстройства.

Съществуващата мрежа от държавни психиатрични болници (ДПБ) следва да бъде оптимизирана и постепенно да намалява своя капацитет за осигуряване на продължително специализирано лечение на болни с тежки психични разстройства. Тя трябва да е насочена към стабилизиране на състоянието на болните и продължаване на грижите в общността, без това да е свързано с предоставяне на резидентни грижи и институционализация на болните.

Съществена роля за осигуряване на приемственост на грижата след приключване на стационарното лечение имат центровете за психично здраве (ЦПЗ), които би следвало да осъществяват прехода от институционална към амбулаторна форма на лечение на пациентите с психични заболявания. Процесът трябва да е насочен към намаляване на болнични легла и увеличаване на амбулаторната дейност, както и дейности по програми за интеграция и ресоциализация на лицата с психични разстройства. С оглед на това, в изпълнение на Националната стратегия за психично здраве на гражданите на Република България 2021-2030 г. е предвидено разкриване на нови Центрове за психично здраве в областните градове, където липсва такава структура. Очакваният резултат е прекратяване на дълготрайната изолация на хората с психични разстройства в болнични лечебни заведения и осигуряване на живот и лечение в общността.

27 млн. лв. са предвидени за разходи за диагностика и стационарно лечение на пациенти с психични заболявания, т.ч. подобряване благосъстоянието на дълготрайно пребиваващите пациенти в държавните психиатрични болници и изпълнение на мерки.

Общо за персонал в психиатричната помощ са отделени 44 977,7 хил. лв., а за издръжка на лечебните заведения - 11 711,0 хил. лв.

Министерството на здравеопазването предвижда през 2025 г. да има 45 донори на органи у нас, от които 25 – живи. Предвидено е да бъдат осъществени общо 62 трансплантации на органи. От тях са планирани 40 бъбречни трансплантации, 5 на сърце, 15 на черен дроб и 2 на бял дроб. Според записаното в бюджета на 10 живи донори ще бъдат възстановени разходите за временна нетрудоспособност, както и транспортните разходи. Лицата, наблюдавани в след трансплантационния период през първата година от трансплантацията ще са 320, а през всяка следваща година от трансплантацията – 1 200.

Ще бъде осигурено продължаващото лечение и рехабилитация на 7 900 пациенти с туберкулоза и неспецифични белодробни заболявания. Предвидено е през тази година 200 000 души да получат ТЕЛК.

Общо за лекарствени продукти и медицински изделия, заплащани с бюджета на МЗ, са планирани 50 181,0 хил. лв. Планира се издаването на 241 разрешения за употреба на лекарствени продукти; 5 700 промени в разрешенията за употреба; 181 подновявания на разрешения за употреба; 170 разрешения за клинични изпитвания; 1000 анализа за контрол на качеството. С тези медикаменти ще бъдат лекувани 3 309 болни с туберкулоза, 1 420 със СПИН и 3 200 с психически и поведенчески зависимости.

НОВИНИ ОТ ЕС

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ ПРЕДСТАВИ ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕГЛАМЕНТ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА НАЛИЧНОСТТА НА КРИТИЧНО ВАЖНИ ЛЕКАРСТВА В ЕС

Европейската комисията представи предложение за регламент за подобряване на наличността на критично важни лекарства в Европейския съюз, информира Zdrave.net на 11.03.2025 г. като се позова на съобщение от ЕК.

Предложението има за цел да защити човешкото здраве чрез стимулиране на диверсификацията на веригата на доставки и на фармацевтичното производство в ЕС. Целта на акта е да се подобри достъпът и до други лекарства от общ интерес, които може да не са налични на определени пазари, уточняват от ЕК. Тази инициатива допринася за целите на Европейския здравен съюз.

Законодателният акт за критично важните лекарства ще улесни инвестициите за дружествата за увеличаване на производството им и ще стимулира по-устойчиви вериги на доставки.

Държавите членки ще могат да използват обществени поръчки, за да диверсифицират и стимулират устойчивостта на веригите на доставки. За критично важните лекарства възложителите ще трябва да включат по-широк набор от изисквания в своите процедури за възлагане на поръчки, като например диверсифицирани източници на входящи материали и мониторинг на веригите на доставки. В случай на голяма зависимост от една-единствена или ограничен брой държави, те ще трябва също така да използват изисквания за възлагане на обществени поръчки, които благоприятстват производството на критично важни лекарства в ЕС. Комисията ще подкрепя съвместното възлагане на обществени поръчки между различни държави членки по тяхно искане.

Д-р Ханс Клуге, регионален директор на СЗО за Европа:

МОРБИЛИ СЕ ЗАВРЪЩА И ТОВА Е СИГНАЛ, ЧЕ ТРЯБВА ДА СЕ СЪБУДИМ

„Морбили се завръща и това е сигнал, че трябва да се събудим. Без високи нива на ваксиниране няма здравна сигурност. Докато оформяме нашата нова регионална здравна стратегия за Европа и Централна Азия, не можем да си позволим да губим позиции. Всяка страна трябва да увеличи усилията си, за да достигне до недостатъчно ваксинираните общности“. Това предупреждение отправи д-р Ханс Клуге, регионален директор на СЗО за Европа, в съвместно изявление с Реджина де Доминичис, регионален директор на УНИЦЕФ за Европа и Централна Азия.

„Случаите на морбили в Европа и Централна Азия се увеличиха рязко през последните две години, което показва пропуски в имунизационния обхват“, посочи де Доминичис и припомни, че за да бъдат защитени децата от тази смъртоносна и инвалидизираща болест, се нуждаем от спешни действия на правителството, включително устойчиви инвестиции в здравни работници. За това информира Zdrave.net на 13.03.2025 г.

В изявлението на двете европейски организации се цитират обезпокоителни факти за ситуацията с морбили в Европа и Европейския регион на СЗО, който включва 53 държави: 127 350 случая на морбили са докладвани в Европейския регион за 2024 г. –двойно повече от броя на случаите, съобщени за 2023 г., и най-високият брой от 1997 г. Децата на възраст под 5 години представляват повече от 40% от докладваните случаи в региона. Повече от половината от докладваните случаи изискват хоспитализация.

НОВИНИ ОТ ЕС

Общо 38 са смъртните случая по предварителни данни, получени към 6 март 2025 г.

Случаите на морбили в региона като цяло намаляват от 1997 г., когато бяха докладвани около 216 000, а през 2016 г. достигнаха минимум от 4 440 случая. Независимо от този спад през 2018 г. и 2019 г. се наблюдава ново увеличение, съответно с 89 000 и 106 000 случая, докладвани за двете години.

След спад в имунизационното покритие по време на пандемията от COVID-19, случаите отново са се повишили значително през 2023 г. и 2024 г. Степента на ваксиниране в много страни тепърва ще се връща към нивата отпреди пандемията, което увеличава риска от епидемии, категорични са експертите.

На Европейския регион се пада една трета от всички случаи на морбили в световен мащаб през 2024 г., а само през 2023 г. 500 000 деца в целия регион са пропуснали първата доза от ваксината срещу морбили (MCV1).

Ваксинацията е най-добрата линия на защита срещу вируса, припомнят организациите. По-малко от 80% от отговарящите на условията деца в Босна и Херцеговина, Черна гора, Северна Македония и Румъния са били ваксинирани с MCV1 през 2023 г. – далеч под нивото на покритие от 95%, необходимо за запазване на колективния имунитет. Както в Босна и Херцеговина, така и в Черна гора процентът на покритие за MCV1 остава съответно под 70% и 50% през последните пет или повече години. Румъния отчете най-голям брой случаи в региона за 2024 г. с 30 692 случая, следвана от Казахстан с 28 147 случая.

Морбили остава значителна глобална заплаха. В световен мащаб за 2024 г. са докладвани 359 521 случая. Предаването на вируса през граници и континенти се случва редовно и огнища на това силно инфекциозно заболяване ще възникнат навсякъде, където вирусът намери „пролуки“ на неваксинирани или недостатъчно ваксинирани хора, особено деца. УНИЦЕФ и СЗО работят заедно с правителствата и с подкрепата на партньори, включително Европейския съюз и Глобалния алианс за ваксини и имунизация, за предотвратяване и реагиране на епидемии от морбили, посочват от двете организации.

НОВИНИ ОТ ЕС

ЕВРОПЕЙСКАТА АГЕНЦИЯ ПО ЛЕКАРСТВАТА И НАЦИОНАЛНИТЕ ЛЕКАРСТВЕНИ АГЕНЦИИ В СТРАНИТЕ ОТ ЕС ПРЕДУПРЕДИХА ЗА ОПАСНОСТИТЕ ОТ НЕРЕГЛАМЕНТИРАНИ ЛЕКАРСТВЕНИ ПРОДУКТИ

Европейската агенция по лекарствата (ЕМА) и ръководителите на националните лекарствени агенции в страните от ЕС отправиха предупреждение за опасностите от нерегламентирани лекарствени продукти за модерна терапия, предлагани на пациенти. Това понятие се отнася до лекарствени продукти, които се основават на гени, тъкани или клетки. Когато тези лекарства са регулирани (т.е. разрешени от ЕМА или одобрени от национален орган), те могат да предложат важни ползи за пациентите, разработени са и насоки, за да се гарантира, че отговарят на строги стандарти за безопасност и ефикасност. За това информира Zdrave.net на 14.03.2025 г. като се позова на съобщение от ЕМА.

Има лица, компании и клиники, които продават нерегламентирани продукти от този тип директно на пациенти, често когато има малко или никакви доказателства, че тези лекарства помагат или са безопасни, предупрежда от ЕМА. Някои от нерегулираните продукти в ЕС се продават като терапии с дендритни клетки, които използват вид имунна клетка – дендритна, за да атакуват раковите клетки.

Регулаторните власти предупреждават обществеността, че нерегламентираните продукти могат да изложат пациентите на риск, като им причинят сериозни странични ефекти, без да им донесат ползи.

Продукти от този вид крият значителни рискове, свързани с качеството, поради липсата на строг надзор и регулаторно съответствие в производствения процес, което може да доведе до замърсяване, промени в състава и неправилно съхранение, предупреждават експертите.

Не трябва да се пренебрегва и факта, че пациентите могат също така да се сблъскат със значителни финансови разходи и емоционален стрес от неефективни или вредни лечения, подчертават още от регулатора.

От агенцията призовават пациентите и техните семейства да докладват за всички подозрителни случаи на своите национални компетентни органи. От там предупреждават, че такива продуктите обикновено се продават през уебсайтове или канали в социалните медии като последна надежда, като спекулират с тревогите на пациентите и близките им.

Националните власти предприемат действия за спиране на продажбата на такива продукти, като в някои случаи включват и органите на реда, уверяват от ЕМА. От регулатора препоръчват хората да търсят информация от националните компетентни органи относно това дали едно лекарство, базирано на клетки, тъкани или гени, е официално разрешено за определени терапевтични показания, както и да се въздържат от такива терапии, рекламирани онлайн или в социалните мрежи. Друга препоръка на експертите е да се обръщат винаги за съвет към компетентен лекар и да търсят второ мнение, ако имат колебание относно терапията.

НОВИНИ ОТ СВЕТА

ЕПИДЕМИЯТА ОТ ЗАТЛЪСТЯВАНЕ СЕ УВЕЛИЧАВА

Очаква се до 2050 г. повече от половината възрастни и една трета от децата, тийнейджърите и младите хора по света да бъдат с наднормено тегло или затлъстяване. Това показват резултатите от ново проучване на глобални данни, публикувано в списание The Lancet, информира Zdrave.net на 04.03.2025 г. като се позова на BBC.

Именно на 4 март отбелязваме и Световния ден за борба със затлъстяването. Изследването обхваща повече от 200 държави. Изследователите предупреждават, че през оставащата част от това десетилетие се очаква нивата на затлъстяване да се увеличат бързо, особено в страните с по-ниски доходи. Експертите обаче твърдят, че ако правителствата предприемат спешни действия сега, все още има време да се предотврати това, което те определят като "дълбока трагедия".

Към 2021 г. почти половината от възрастното население на света – 1 милиард мъже и 1.11 милиарда жени на възраст 25 и повече години - ще бъде с наднормено тегло или затлъстяване.

От 1990 г. насам делът на мъжете и жените, живеещи с тези проблеми, се е удвоил. Ако тенденциите се запазят, до 2050 г. делът на възрастните с наднормено тегло и затлъстяване в световен мащаб ще нарасне до около 57,4% при мъжете и 60,3% при жените. Авторите признават, че в проучването не е взето предвид въздействието, което биха могли да окажат новите лекарства за отслабване - а те биха могли да изиграят значителна роля в бъдеще. Експертите казват, че ако правителствата предприемат спешни действия сега, все още има време да се предотврати това, което може да се превърне в катастрофа за уязвимите системи на здравеопазване.

Изследването е ръководено от професор Емануела Гакиду от Института за здравни показатели и оценка (IHME) към Вашингтонския университет в САЩ. *"Безпрецедентната глобална епидемия от наднормено тегло и затлъстяване е дълбока трагедия и монументален обществен провал"*, каза тя.

В момента се наблюдава рязък скок в нивата на затлъстяване, особено сред младите хора. Увеличават се процентите на затлъстяване при децата и тийнейджърите (от 8.8% до 18.1%) и по-младите възрастни (тези под 25 години - от 9.9% до 20.3%). Въпреки това до 2050 г. всеки трети млад човек ще бъде засегнат.

НОВИНИ ОТ СВЕТА

СЗО ОБЯВИ ПРЕПОРЪКИТЕ ЗА ВИРУСНИЯ СЪСТАВ НА ПРОТИВОГРИПНИТЕ ВАКСИНИ ЗА ГРИПНИЯ СЕЗОН 2025–2026 Г. В СЕВЕРНОТО ПОЛУКЪЛБО

Световната здравна организация (СЗО) обяви препоръките за вирусния състав на противогрипните ваксини за грипния сезон 2025–2026 г. в Северното полукълбо. Съобщението беше направено на информационна сесия в края на 4-дневна среща за състава на ваксините срещу грипни вируси, която се провежда два пъти годишно, информира Zdrave.net на 05.03.2025 г.

СЗО организира тези срещи с консултативна група от експерти, събрани от центровете за сътрудничество на СЗО и основните регулаторни лаборатории на СЗО, за да анализират данните от наблюдението на грипния вирус, генерирани от Глобалната система за наблюдение и реагиране на грипа на СЗО (GISRS). Издадените препоръки се използват от националните агенции за регулиране на ваксините и фармацевтичните компании за разработване, производство и лицензиране на противогрипни ваксини за следващия грипен сезон.

Периодичното обновяване на вирусите, съдържащи се в противогрипните ваксини, е необходимо, за да бъдат ваксините ефективни, поради непрекъснато променящия се характер на грипните вируси, включително тези, които циркулират и заразяват хората.

СЗО препоръчва тривалентните ваксини за употреба през сезона на грипа в северното полукълбо 2025–2026 г. да съдържат следното:

Ваксини на основата на яйца

вирус, подобен на A/Victoria/4897/2022 (H1N1)pdm09;

вирус, подобен на A/Croatia/10136RV/2023 (H3N2);

вирус, подобен на B/Austria/1359417/2021 (B/Victoria lineage).

Ваксини на базата на клетъчни култури, рекомбинантни протеини или нуклеинова киселина

вирус, подобен на A/Wisconsin/67/2022 (H1N1)pdm09;

вирус, подобен на A/District of Columbia/27/2023 (H3N2);

вирус, подобен на B/Austria/1359417/2021 (B/Victoria lineage).

Препоръката за **компонента на линията B/Yamagata на четиривалентните противогрипни ваксини остава непроменена** спрямо предишните препоръки, а именно:

вирус, подобен на B/Phuket/3073/2013 (B/Yamagata lineage).

НОВИНИ ОТ СВЕТА

СЗО НАЛАГА ДОПЪЛНИТЕЛНИ МЕРКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА РАЗХОДИТЕ, ЗА ДА ГАРАНТИРА ОЦЕЛЯВАНЕТО СИ

Световната здравна организация (СЗО) налага допълнителни мерки за намаляване на разходите, за да гарантира оцеляването си след излизането на САЩ от организацията, което ще стане факт през януари 2026 година. За това предаде агенция „Ройтерс“, позовавайки се на вътрешен меморандум, подписан от помощник-генералния директор на организацията Раул Томас.

Висши служители на СЗО са започнали работа по „приоритизиране на дейностите“, за да направят глобалната здравна агенция устойчива, се подчертава в документа.

Работата им ще гарантира, че всеки ресурс е насочен към най-неотложните приоритети, като същевременно се запази способността на СЗО да продължи да функционира трайно. Също така се работи и за осигуряване на допълнително финансиране от държави, частни донори и филантропи, без засага да се уточнява дали тези усилия са били успешни.

Към този момент не са оповестени незабавни съкращения на персонала, но се споменава, че *„предвид мащаба на предизвикателствата, пред които е изправена организацията, някои трудни решения са неизбежни“*.

На брифинг за медиите говорителят на СЗО Маргарет Харис каза, че дори преди съкращаването на финансирането от САЩ, агенцията е била в процес на трансформация, като целта е била да прехвърли ресурсите от централата си в Женева към страните получатели.

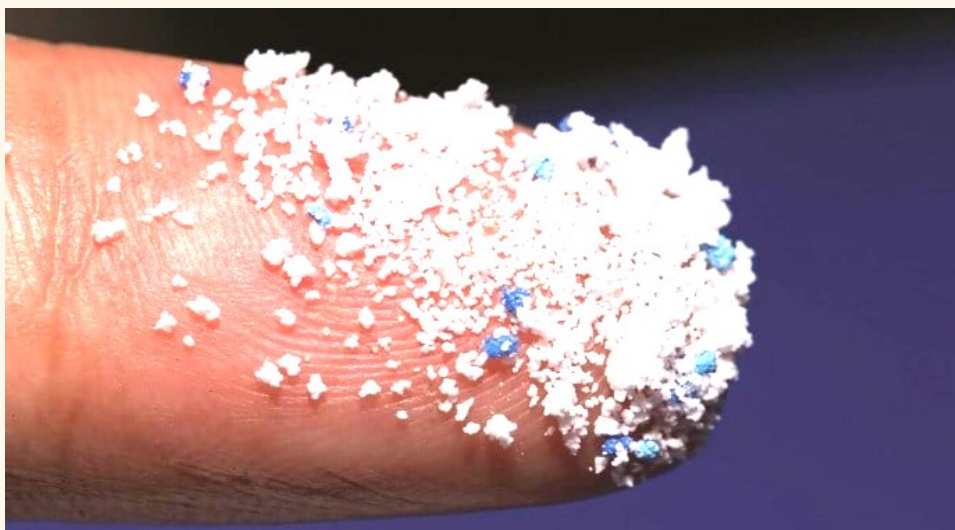
„Това, което наистина се случва сега, е голямо прехвърляне на финансиране, персонал и ангажименти на ниво държава, далеч от централата“, каза тя.

От официални документи на СЗО е известно, че над една четвърт от нейния персонал, възлизащ общо на 9 473 служители, е базиран в централата в Женева, Швейцария - един от най-скъпите градове в света, отбелязват анализатори.

НОВИНИ ОТ СВЕТА

Според изследване на американски учени:

МИКРОПЛАСТМАСАТА ПОМАГА НА БАКТЕРИИТЕ ДА СТАНАТ РЕЗИСТЕНТНИ КЪМ АНТИБИОТИЦИ

Микропластмасата, която замърсява околната среда и все по-често попада в организма на хората и животните, може да помогне на бактериите да станат устойчиви на лекарства. Това показват данни от ново изследване, информира Clinica.bg на 13.03.2025 г. като се позова на агенция „Ройтерс“.

Бактериите *E. coli*, изложени на микропластмаса в епруветки, стават резистентни към няколко вида често използвани антибиотици, твърдят изследователи от Бостънския университет в доклад, публикуван в *Applied and Environmental Microbiology*. Миниатюрните парченца пластмаса представляват повърхност, към която бактериите се прикрепват и колонизират, обяснява в изявление ръководителят на изследването Нила Грос. След като се прикрепят към някоя повърхност, те създават биофилм - лепкаво вещество, което действа като щит - защитава бактериите от нашественици и ги държи здраво прикрепени.

"Установихме, че биофилмите върху микропластмасата, в сравнение с други повърхности като стъкло, са много по-здрави и по-дебели, което пречи на антибиотиците да проникнат през щита, каза Грос. Дори когато микропластмасата е била отстранена от епруветките, бактериите са запазили способността си да образуват по-силни биофилми, установяват още изследователите. Наличието на пластмаса не само осигурява повърхност за полевване на бактериите, но и води до развитието на резистентни организми", казва съавторът Мухамад Заман.

Откритията са особено тревожни за хората в бедните райони с висока гъстота на населението, като например бежанските селища, където изхвърлената пластмаса се натрупва и бактериалните инфекции се разпространяват лесно, казват изследователите. Според тях такива среди трябва да се наблюдават за свързани с микропластмасата бактерии и вируси, резистентни към антибиотици.

НОВИНИ ОТ СВЕТА

Изследване на британски учени сочи: ОРГАНИТЕ В ТЯЛОТО СТАРЕЯТ С РАЗЛИЧНА СКОРОСТ

Изследване, публикувано в Lancet Digital Health, анализира данни от Whitehall II, дългогодишно британско проучване върху процесите на стареене, което дава неочакван отговор на въпроса за биологичната възраст на отделните органи в човешкото тяло и риска от тежки заболявания – сърдечносъдови, онкологични, деменция. За това информира Zdrave.net на 17.03.2023 г.

В рамките на изследването са били проследени над 10 000 възрастни британци в продължение на повече от 35 години. Между 1997 и 1999 г. са били взети проби от кръвна плазма от участници, когато те са били на възраст от 45 до 69 години. Проучването анализира тези кръвни проби, както и още данни за 6 235 участници, които по онова време са били на възраст от 65 до 89 години.

Изследователите са използвали анализа, за да измерят разликата между възрастта на човек и биологичната възраст на девет от неговите органи – сърце, кръвоносни съдове, черен дроб, имунна система, панкреас, бъбреци, бели дробове, черва и мозък. След това те са анализирали данни за видовете заболявания, които участниците са развили с напредване на възрастта през следващите две десетилетия.

Органите стареят с различна скорост при различните хора и дори в тялото, пишат изследователите. При онези, чиито органи са „бързо стареещи“, е налице повишен риск от 30 от общо 45-те изследвани заболявания, свързани с възрастта.

В някои случаи по-бързото стареене на органите се асоциира със заболяванията на този орган – например при хора, при които има ускорено стареене на белите дробове, е било по-вероятно да развият респираторни заболявания по време на 20-годишния период на проследяване.

В други случаи обаче връзката се е оказала не толкова пряка. По-бързото стареене на бъбреците например е свързано със заболявания не само на бъбреците, но и на други органи като черния дроб и панкреаса, а ускореното стареене на множество органи в тялото категорично повишава риска от бъбречно заболяване.

Изследователите определят като изненадващ обаче фактът, че деменцията не се предсказва най-добре от ускореното стареене на мозъка, а по-скоро от биологичната възраст на имунната система.

Също така учените, работили над това изследване, смятат, че резултатите от него ще позволят създаването на прост органоспецифичен кръвен тест, който може да бъде по-високоинформативен в сравнение с предишните методи за определяне на скоростта на стареене.

В съобщение за медиите водещият автор Мика Кивимаки, професор във Факултета по мозъчни науки на Лондонския университетски колеж и водещ автор на изследването, казва, че подобни тестове биха могли един ден да посъветват дали човек трябва да се грижи по-добре за конкретен орган и потенциално да осигурят сигнал за ранно предупреждение, че може да са изложени на риск от конкретно заболяване.

ПОЛЕЗНА ИНФОРМАЦИЯ

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

БАПЗГ има договори за продължаващо обучение с различни университети и лечебни заведения в страната. За всеки курс се издава удостоверение с определен брой кредитни точки по Единната кредитна система на БАПЗГ.

**Повече подробности:
в сайта на БАПЗГ
или на тел. 02 915 69 11.**

КУРСОВЕ ЗА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ

Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи предлага 19 курса за дистанционно продължаващо обучение. Темите можете да видите на сайта на Асоциацията (www.nursing-bg.com) в раздел "Обучение". Там има и указания как става записването за предпочетения от Вас курс.

Завършилите даден курс получават удостоверение с определен брой кредитни точки по Единната кредитна система на БАПЗГ.

Регистрацията се осъществява в платформата за дистанционно обучение на БАПЗГ на адрес: <http://learning.nursing-bg.com>

КАК ДА СЕ АБОНИРАТЕ ЗА СПИСАНИЕ "ЗДРАВНИ ГРИЖИ"

**Годишният абонамент
за електронния вариант е 10.00 лв.**

**Абонатите получават 15 кредитни точки по Единната кредитна система на БАПЗГ
за продължаващо обучение**

Внимание:

Съхранявайте документа, удостоверяващ Вашия личен абонамент и представете негово копие в съответната Регионална колегия на БАПЗГ, за да бъдат регистрирани кредитните точки в Националния регистър на БАПЗГ.

Електронният бюлетин е ежемесечно издание на БАПЗГ. Приемник на в-к "Здравни грижи", приложение на сп. "Здравни грижи"

Редакционен екип:

Проф. д-р Станка Маркова -
главен редактор

Румяна Милева - редактор

За контакти:

markovac@abv.bg

journal_zdravni_griji@abv.bg

www.nursing-bg.com

® Всички права запазени
Собственост на Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи (БАПЗГ)

ЗДРАВНИ ГРИЖИ, брой 3/2025